

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

LPO.410.017.02.2016
P/16/010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu
ul. Dożynkowa 9H, 61-662 Poznań
T +48 61 655 62 00, F +48 61 655 62 01
lpo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/010 – Działania organów kontroli skarbowej i organów Służby Celnej w celu ograniczenia szarej strefy w gospodarce ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	1) Joanna Józwiak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/104/2016 z 20 września 2016 r. 2) Marek Lasota, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LPO/105/2016 z 20 września 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Izba Celna w Poznaniu, ul. Krańcowa 28, 61-037 Poznań (dalej: Izba Celna)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wojciech Tyczewski ² pełniący obowiązki Dyrektora Izby Celnej (dalej: p.o. Dyrektora Izby Celnej) (dowód: akta kontroli str. 5-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności³

Ocena ogólna

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, Izba Celna w Poznaniu, w okresie objętym kontrolą rzetelnie realizowała zadania w zakresie ograniczania szarej strefy w gospodarce, w tym wyznaczone przez Szefa Służby Celnej. W szczególności dotyczyło to prawidłowego typowania podmiotów do kontroli i przeprowadzania kontroli w priorytetowych obszarach ryzyka.

Działania kontrolne Wydział Zwalczania Przystępczości podejmował niezwłocznie, w reakcji na informacje uzyskane z Centralnego Biura Śledczego Policji lub w oparciu o własne rozpoznanie i szacowanie ryzyka. Skuteczność⁴ kontroli przestrzegania przepisów prawa podatkowego w zakresie produkcji, przemieszczania i zużycia wyrobów akcyzowych prowadzonych przez Wydział pogorszyła się, w tym w 2015 r. o 21,6% w stosunku do 2014 r. i o 17% w I półroczu 2016 r., w stosunku do I półrocza 2015 r. Również pogorszyła się skuteczność kontroli prowadzonych przez podległe urzędy celne. W przypadku kontroli podatkowych obniżyła się ona o 4,6% w 2015 r., w stosunku do 2014 r. i o 4,3% w I półroczu 2016 r., w stosunku do I półrocza 2015 r., a w przypadku kontroli zgłoszeń celnych przed zwolnieniem towarów w 2015 r. obniżyła się o 5,2%, w stosunku do 2014 r. oraz o 1% w I półroczu 2016 r., w stosunku do I półrocza 2015 r.

¹ Kontrola objęła okres od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2016 r. oraz okres wcześniejszy i późniejszy w zakresie mającym bezpośredni związek z prowadzeniem spraw od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2016 r.

² Wojciechowi Tyczewskiemu pełnienie obowiązków Dyrektora Izby Celnej w Poznaniu zostało powierzone z dniem 23 września 2016 r. na okres nie dłuższy niż do dnia 22 marca 2017 r. Poprzednio w okresie kontrolowanym Dyrektorem Izby Celnej byli: Arkadiusz Tomczyk od 9 sierpnia 2007 r. do 9 grudnia 2015 r., Sylwester Skórski od 10 grudnia 2015 r. do 9 czerwca 2016 r., Andrzej Dąbrowski od 10 do 26 czerwca 2016 r. (p.o. Dyrektora), Wiesław Struk od 27 czerwca do 22 września 2016 r.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. W przypadku, gdy sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia się ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ Wskaźnik mierzony relacją liczby kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości do liczby przeprowadzonych kontroli.

W okresie objętym kontrolą, Izba Celna osiągnęła (poza jednym, w I. półroczu 2016 r., dotyczącym zwiększonej skuteczności działań ograniczających dostępność nielegalnych wyrobów tytoniowych), planowane wskaźniki stopnia realizacji Celów Szefa Służby Celnej w zakresie zwalczania szarej strefy w obszarze wyrobów tytoniowych oraz urządzania nielegalnych gier na automatach. Izba osiągnęła wymagany poziom wykonania mierników w zakresie poprawy sprawności i jakości postępowań administracyjnych w sprawach celnych, akcyzowych i hazardowych. Zdaniem NIK, zarówno sposób monitorowania stopnia realizacji Celów Szefa Służby Celnej w zakresie objętym niniejszą kontrolą, jak i działania mające na celu osiągnięcie wymaganych wskaźników, były prawidłowe. Jako prawidłowy, NIK ocenia również sposób sprawowania nadzoru nad działalnością podległych urzędów celnych w zakresie realizacji zadań objętych niniejszą kontrolą.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły terminowości podejmowania czynności procesowych w toku postępowań odwoławczych od decyzji naczelników urzędów celnych wydawanych w toku postępowań podatkowych oraz realizacji uprawnień stron tych postępowań, wynikających z przepisów ustawy Ordynacja podatkowa.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Typowanie podmiotów do kontroli

Opis stanu
faktycznego

W Izbie Celnej, kontrole przestrzegania przepisów prawa podatkowego w zakresie produkcji, przemieszczania i zużycia wyrobów akcyzowych przeprowadzał Wydział Zwalczania Przeszłości (dalej Wydział ZP).

(dowód: akta kontroli, str. 48-49, 90-91)

Zarządzeniem nr 5 Ministra Finansów z 3 lutego 2015 r. w sprawie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Ryzykiem ZISAR postanowiono, że w celu usprawnienia i wsparcia kontroli wykonywanych przez Służbę Celną wykorzystuje się Zintegrowany System Zarządzania Ryzykiem ZISAR. Zarządzeniem nr 6 Ministra Finansów z 3 lutego 2015 r. w sprawie systemu kontroli wykonywanych przez Służbę Celną⁵, które weszło w życie z dniem podpisania, zostało uchylone zarządzeniem nr 2 Ministra Finansów z 13 stycznia 2010 r. w sprawie systemu kontroli prowadzonych przez Służbę Celną⁶.

W piśmie z 15 grudnia 2014 r. skierowanym do dyrektorów izb celnych, zastępca Dyrektora Departamentu Kontroli Celnej, Podatkowej i Kontroli Gier Ministerstwa Finansów poinformował, że w związku z planowanym wdrożeniem systemu ZISAR oraz wynikającą z tego zmianą systemu planowania kontroli, dyrektorzy izb celnych opracują taktyczne plany kontroli na I półroczu 2015 r. W II półroczu 2015 r., kontrole będą wykonywane na bieżąco, w szczególności w oparciu o analizę profili ryzyka skierowanych do komórek kontrolnych za pośrednictwem systemu ZISAR.

(dowód: akta kontroli, str. 103-114, 153-162, 184)

Na I półroczu 2015 r., Izba Celna sporządziła taktyczny plan kontroli, uwzględniający założenia strategicznego planu kontroli na 2015 r. opracowanego na poziomie Ministerstwa Finansów (MF). Zgodnie z postanowieniami § 19 pkt 5 Zarządzenia nr 2 MF z 13 stycznia 2010 r., taktyczny plan kontroli jest realizowany poprzez plany operacyjne dla komórek izby celnej i urzędów celnych, wskazanych w taktycznym planie kontroli. Plan operacyjny dla Wydziału ZP na I półroczu 2015 r. nie został sporządzony. P.o. Dyrektora Izby Celnej wyjaśnił m.in., że odstąpiono od tworzenia takiego planu na I półroczu 2015 r., ponieważ w cyklach dwutygodniowych

⁵ Dalej „Zarządzenie nr 6 MF z 3 lutego 2015 r.”.

⁶ Dalej „Zarządzenie nr 2 MF z 13 stycznia 2010 r.”.

sporządzane były plany służb komórek mobilnych, spełniające merytoryczne wymogi przewidziane dla planu operacyjnego.

(dowód: akta kontroli, str. 157, 163-175, 179-183, 205-208, 214)

W części strategicznej taktycznego planu kontroli dla Izby Celnej na I półrocze 2015 r., dla Wydziału ZP, zostały zaplanowane następujące wielkości wskaźników zaangażowania w obszarach ryzyka:

- nr 13.2. Gry hazardowe urządzone na automatach do gier bez wykorzystania mediów elektronicznych, nr 10.3. Benzyny i oleje napędowe, nr 10.1. Oleje opałowe i oleje napędowe przeznaczone na cele opałowe, nr 10.7. Oleje smarowe, nr 8.1. Alkohol etylowy skażony i wyroby na bazie tego alkoholu - po 1% w obszarze,

- nr 9.1. Susz tytoniowy - 4%, nr 9.2. Papierosy - 23%, nr 9.3. Tytoń do palenia, cygara i cygaretki - 30%.

(dowód: akta kontroli, str. 205-208)

Wydział ZP, w pięciu obszarach ryzyka zrealizował wyższe wskaźniki zaangażowania działań kontrolnych niż zaplanowane w taktycznym planie, tj. w obszarach: nr 9.3. – 36,82%, nr 10,1. - 1,5%, nr 13.2. – 7,33%, nr 9.1. – 6,67% i nr 8.1. - 2,22%. W pozostałych trzech obszarach osiągnięte wskaźniki były niższe od zakładanych (obszar nr 9.2. – 20,34%) lub wyniosły zero (obszary nr 10.3. i 10.7.). W I półroczu 2015 r. Wydział przeprowadził 993 kontrole, z których w 732 stwierdzone zostały nieprawidłowości o wartości 34.737 tys. zł.. Wskaźnik skuteczności kontroli ogółem wyniósł 73,72%. Wydziałowi zostało przekazanych do realizacji 13 profili ryzyka i każdy okazał się skuteczny.

(dowód: akta kontroli, str. 227-233, 237)

Od II półrocza 2015 r., po uruchomieniu systemu ZISAR, proces typowania podmiotów do kontroli odbywał się w Izbie Celnej systemowo, bądź w ramach prowadzonych w systemie analiz ryzyka, bądź w ramach tzw. oceny informacji, której efektem może być skierowanie wniosku o kontrolę. Poza wskazanym trybem, istniała także możliwość przeprowadzenia kontroli na podstawie informacji własnych komórki kontrolnej.

(dowód: akta kontroli, str. 179-180)

W przypadku Wydziału ZP, typowanie obiektów do kontroli odbywało się bezpośrednio z jej poziomu, w oparciu o analizę ryzyka, mającą na celu rozpoznawanie i oszacowanie wielkości ryzyka. Pojęcie „ryzyko” oznaczało prawdopodobieństwo wystąpienia naruszenia przepisów prawa. Źródłem informacji do wytypowania obiektu do kontroli dla funkcjonariuszy była przede wszystkim odprawa służbowa dokonywana przez kierownika referatu grupy mobilnej lub osobę go zastępującą, przeprowadzana przed rozpoczęciem działań. Podczas odprawy służbowej, przełożony, w oparciu o dostępne mu informacje, ukierunkowywał czynności kontrolne funkcjonariuszy, przede wszystkim na to, jakie elementy powinni oni uwzględnić podczas typowania obiektów do kontroli (miejsce, rodzaj pojazdu, tablice rejestracyjne, reakcja kierującego, wykorzystanie psów służbowych podczas kontroli). W niektórych przypadkach, kontrole były przeprowadzane losowo niezależnie od rezultatów operacyjnej analizy ryzyka, w oparciu o doświadczenie własne funkcjonariusza typującego obiekty do kontroli.

(dowód: akta kontroli, str. 248)

Dla Izby Celnej, obszary ryzyk dotyczące wyrobów tytoniowych, alkoholu etylowego, paliw i gier hazardowych urządzanych na automatach do gier były identyfikowane na wyższym poziomie zarządzania, przez grupy zadaniowe, w tym grupę ds. alkoholu, grupę ds. wyrobów tytoniowych i suszu tytoniowego oraz grupę ds. wyrobów

energetycznych. Przeglądu tych ryzyk krajowych dokonuje się na poziomie, na którym zostały zidentyfikowane⁷.

Zastępca Dyrektora Izby Celnej ds. Kontroli wyjaśnił, że w okresie objętym kontrolą NIK, w wymienionych obszarach ryzyk prowadzono głównie analizy typu „Dodanie profilu do Arkusza Opisu Ryzyka (AOR)⁸”, polegające na tworzeniu profilu ryzyka (np. dane miejsc do kontroli, podmiotów). Ponadto podał, że w związku z tym, że grupa zadaniowa ds. wyrobów energetycznych nie dokonała diagnozy ryzyk związanych z opłatą paliwową, Izba wykonała taką analizę. Na jej podstawie urzędy celne utworzyły profile ryzyka i przeprowadziły 39 kontroli w siedzibach przedsiębiorców.

(dowód: akta kontroli, str. 127, 246, 253-273)

W okresie od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2016 r., Wydział ZP przeprowadził ogółem 1.851⁹ kontroli przestrzegania przepisów prawa podatkowego w zakresie produkcji, przemieszczania i zużycia wyrobów akcyzowych, w tym 95 kontroli wytypowanych w związku z informacją/wnioskiem prokuratury, Policji (w tym CBŚP), ABW, jedną - na wniosek UKS, 14 - na wniosek Szefa Służby Celnej, MF/krajowych grup zadaniowych, 1.722 - na podstawie własnych analiz, w tym 129 kontroli na podstawie analiz Wydziału Zarządzania Ryzykiem Izby Celnej oraz 19 kontroli w związku z informacjami innych służb (Straży Granicznej – 17 kontroli i Inspekcji Transportu Drogowego – 2 kontrole). W 1.174 kontrolach stwierdzone zostały nieprawidłowości, w tym w 1.097 kontrolach wartość stwierdzonych nieprawidłowości przekroczyła 1 tys. zł.. Efekty finansowe kontroli¹⁰ wyniosły ogółem 144.391 tys. zł..

We wskazanym okresie, Wydział ZP przeprowadził ogółem 56¹¹ kontroli rodzaju paliwa w zbiornikach pojazdów lub innych środkach przewozowych, z których w 10 stwierdzone zostały nieprawidłowości, w tym w czterech stwierdzono nieprawidłowości z wynikiem finansowym równym lub przekraczającym 1 tys. zł. Efekty finansowe kontroli wyniosły ogółem 7 tys. zł.

Liczba kontroli przeprowadzonych przez Wydział ZP spadła w 2015 r. w porównaniu do 2014 r. – o 868 kontroli przestrzegania przepisów prawa podatkowego w zakresie produkcji, przemieszczania i zużycia wyrobów akcyzowych i o 44 kontrole paliwa w zbiornikach. Również liczba kontroli przeprowadzonych w I półroczu 2016 r. w stosunku do I półroczu 2015 r. była mniejsza – o 122 kontrole przestrzegania prawa podatkowego (...) i o 6 kontrole paliwa w zbiornikach.

Skuteczność¹² ww. kontroli przeprowadzonych przez Wydział ZP w latach 2014-2016 (do 30 czerwca) kształtowała się następująco:

- w przypadku kontroli przestrzegania przepisów prawa podatkowego w zakresie produkcji, przemieszczania i zużycia wyrobów akcyzowych obniżyła się z 86,3% w 2014 r. do 64,7% w 2015 r., a w okresach półrocznych - z 77,7% w I półroczu 2015 r. do 60,7% w I półroczu 2016 r.;
- w przypadku kontroli paliwa w zbiornikach obniżyła się z 39,3% w 2014 r. do 12,5% w 2015 r., a w okresach półrocznych wzrosła – z 13,6% do 31,3% w I półroczu 2016 r.

(dowód: akta kontroli, str. 321-322)

Sprawę spadku liczby ww. kontroli i ich skuteczności, p.o. Dyrektora Izby Celnej wyjaśnił m.in. zmniejszeniem liczby działań prewencyjnych prowadzonych wcześniej na szlakach komunikacyjnych na rzecz działań określonych w przepisach art. 75b

⁷ Wytyczne w zakresie obsługi procesów w systemie ZISAR pkt 4.3.7.

⁸ Celem tej analizy jest dodanie nowego profilu ryzyka do istniejącego ryzyka (pkt 4.3.1 Wytycznych w zakresie obsługi procesów w Systemie ZISAR).

⁹ Z tego w 2015 r. – 1.248 kontroli, a w I półroczu 2016 r. – 603 kontrole.

¹⁰ Efekty kontroli, o których mowa w wystąpieniu odzwierciedlają: wartość cła, podatku akcyzowego, podatku VAT oraz, w przypadku paliw również, opłatę paliwową i nałożone mandaty.

¹¹ Z tego w 2015 r. – 40 kontroli, a w I półroczu 2016 r. – 16 kontroli.

¹² Wskaźnik wyliczony jako relacja liczby kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości do liczby przeprowadzonych kontroli.

ustawy o Służbie Celnej¹³, uczestnictwem funkcjonariuszy w czynnościach operacyjno-rozpoznawczych realizowanych przez inne służby, zaleceniem odejścia od funkcji prewencyjnej Wydziału ZP na rzecz wykorzystania instrumentów, jakie daje analiza kryminalna oraz informatyka śledcza, wyeliminowaniem w obrocie handlowym procedury przesyłania wyrobów tytoniowych w przesyłkach kurierskich, ukierunkowaniem działań na dopalacze, udziałem funkcjonariuszy w obowiązkowych szkoleniach specjalistycznych oraz wdrożeniem systemu ZISAR, w tym utrudnieniami związanymi ze szkoleniami z zakresu jego obsługi i wyborem metody reakcji na pojawiające się ryzyko, zmianą przepisów art. 89 ustawy o podatku akcyzowym, która zmieniła podejście Służby Celnej do oświadczeń dotyczących zużycia oleju opałowego.

(dowód: akta kontroli, str. 1387-1389)

Podległe Izbie Celnej cztery urzędy celne przeprowadziły w okresie 2015-2016 (do 30 czerwca) ogółem:

- 151 kontroli podatkowych, z których w 115 stwierdzono nieprawidłowości, w tym w 100 wartość tych nieprawidłowości przekroczyła 1 tys. zł; wartość finansowych rezultatów z tych kontroli wyniosła 10.821,27 tys. zł; skuteczność kontroli co roku obniżała się wynosząc odpowiednio: w 2014 r. 83,1%, w 2015 r. 78,5%, a w okresach półrocznych 72,9% w I półroczu 2015 r. i 68,9% w I półroczu 2016 r.;
- 68 kontroli celnych, z których w 50 stwierdzono nieprawidłowości, w tym w 40 wartość tych nieprawidłowości przekroczyła 1 tys. zł, wartość finansowych rezultatów z tych kontroli wyniosła 3.275,25 tys. zł; skuteczność kontroli wyniosła 67,7% w 2014 r. i 63,4% w 2015 r., a w okresach półrocznych: 61,5% (w I półroczu 2015 r.) i 88,9% (w I półroczu 2016 r.);
- 4.233 kontrole zgłoszeń celnych przed zwolnieniem towarów, z których w 648 stwierdzono nieprawidłowości, w tym w 151 wartość tych nieprawidłowości przekroczyła 1 tys. zł, wartość finansowych rezultatów z tych kontroli wyniosła 19.138,78 tys. zł; skuteczność kontroli wynosiła: 12,6% w 2014 r., 17,8% w 2015 r., a w okresach półrocznych: 11,5% (w I półroczu 2015 r.) i 10,5% (w I półroczu 2016 r.);
- 1.099 kontroli gier hazardowych urządzanych/prowadzonych na automatach do gier, z których w 1.094 stwierdzono nieprawidłowości, których wartość w każdym przypadku przekroczyła 1 tys. zł, ogółem wartość finansowych rezultatów z tych kontroli wyniosła 38.424 tys. zł; skuteczność tych kontroli co roku zwiększała się, wynosząc w 2014 r.: 99,0%, w 2015 r.: 99,4% oraz 99,6% w I półroczu 2015 r. i 100% w I półroczu 2016 r.

(dowód: akta kontroli, str. 325)

Spadek liczby kontroli podatkowych przeprowadzonych przez urzędy celne i ich skuteczności p.o. Dyrektora Izby Celnej wyjaśnił m.in.: zmianą w podejściu do planowania kontroli opartego na systemie informatycznym ZISAR, zwiększeniem skuteczności kontroli celnych, przeprowadzeniem kontroli zleconych w zakresie sprawdzenia zgodności z przepisami urządzania loterii promocyjnych, które okazały się nieskuteczne, prowadzeniem kontroli w różnych obszarach ryzyk, w tym opierającej się na ryzyku, które nie było jeszcze badane lub, dla których brak potwierdzenia ryzyka nie miał odzwierciedlenia w kontrolach realizowanych we wcześniejszych latach 2014-2015.

(dowód: akta kontroli, str. 1373-1374)

Badaniem szczegółowym NIK objęła 24 kontrole¹⁴ przeprowadzone przez Wydział ZP, z których szacunkowe efekty finansowe wyniosły 59.535 tys. zł. Kontrole te polegały

¹³ Dz. U. z 2016 r., poz. 1799 ze zm.

¹⁴ Badaniem objęto kontrole o najwyższych wartościach nieprawidłowości, w tym 10 zewidencjonowanych w systemie Centralna Kartoteka Celna „CKC” (w I półroczu 2015 r.) i 14 zewidencjonowanych w systemie ZISAR (od momentu jego wdrożenia). Kontrole zarejestrowane w systemie CKC dotyczyły następujących zdiagnozowanych grup obszarów ryzyk: wyrobów tytoniowych

na przeszukaniu samochodów zatrzymanych na drogach lub pomieszczeń. Przesłanką dla przeprowadzenia 14 z tych kontroli były informacje uzyskane z CBŚP lub z Policji, a jednej - informacja niejawną. W pozostałych przypadkach działania kontrolne były prowadzone w oparciu o zasady przekazane przez Kierownika Referatu Grupy Mobilnej na odprawie służbowej z uwzględnieniem danego profilu ryzyka. Wydział ZP niezwłocznie przeprowadził czynności kontrolne w związku z uzyskanymi informacjami od CBŚP lub Policji (w tym samym dniu lub w dniu następnym od uzyskania informacji).

(dowód: akta kontroli, str. 250-252, 274-281, 326-432)

Naczelnik Wydziału ZP wyjaśnił, że informacje a jednocześnie wnioski z propozycją nawiązania współpracy z CBŚP, będące przesłanką podjęcia 14 ww. kontroli skierowane zostały do Wydziału z powołaniem się na zapis art. 75c ust. 2 ustawy o Służbie Celnej. Wnioski te zawierały każdorazowo, poza informacjami dotyczącymi osób lub miejsc występowania nieprawidłowości, zaproszenie do współdziałania, w szczególności przez uczestnictwo funkcjonariuszy celnych w czynnościach operacyjno-rozpoznawczych.

(dowód: akta kontroli, str. 319-320)

W skład systemu ZISAR wchodzi Rejestr informacji, w którym gromadzi się i przetwarza informacje o naruszeniu bądź zagrożeniu naruszenia przepisów prawa¹⁵. Naczelnik Wydziału ZP podał w wyjaśnieniach, że w okresie objętym kontrolą NIK otrzymał trzy wnioski o kontrolę po ocenie informacji w systemie ZISAR i 23 informacje poza tym systemem do wykorzystania służbowego. Spośród trzech wniosków o kontrolę, w przypadku jednego zostało zrealizowanych pięć działań kontrolnych, w tym jedno z wynikiem negatywnym, a cztery z wynikiem pozytywnym, poprzez ujawnienie w sumie 445 l oleju opałowego w zbiornikach pojazdów.

(dowód: akta kontroli, str. 502-509)

Wpływające do Izby Celnej wskazówki/wytyczne od MF lub krajowych grup zadaniowych¹⁶, dotyczące doboru spraw do kontroli w zakresie wyrobów tytoniowych, energetycznych i alkoholowych, były niezwłocznie przekazywane do wykorzystania służbowego do Wydziału ZP i podległych urzędów celnych. Badaniem szczegółowym NIK objęto postępowanie podległych urzędów celnych w związku z otrzymanymi od Izby Celnej wytycznymi w niżej omówionych dwóch sprawach.

W czerwcu 2015 r. wpłynęło do Izby Celnej pismo Grupy Zadaniowej ds. kontroli obrotu wyrobami alkoholowymi (z 22 czerwca 2015 r.) z prośbą o dokonanie oceny wiarygodności trzech podmiotów, pozostających we właściwości miejscowej dyrektora Izby, w związku prowadzoną analizą ryzyka w zakresie unikania opodatkowania podatkiem akcyzowym piwa w ramach nabycia wewnątrzspółnotowego. Pismo to zostało w tym samym dniu przekazane elektronicznie do koordynatora lokalnego punktu kontaktowego ds. kontroli obrotu wyrobami alkoholowymi w Wydziale ZP¹⁷. Następnego dnia, pismo to koordynator przesłał do Urzędu Celnego w Poznaniu z adnotacją, że odpowiedzi należy udzielić bezpośrednio grupie zadaniowej, w nieprzekraczalnym terminie do 26 czerwca 2015 r. Urząd, z zachowaniem

i suszu tytoniowego, wyrobów energetycznych, wyrobów alkoholowych i podobszarów ryzyk: papierosy, oleje opałowe i oleje napędowe przeznaczone na cele opałowe, tytoń do palenia, cygara i cygaretki, alkohol etylowy skażony i wyroby na bazie tego alkoholu. Kontrole zarejestrowane w systemie ZISAR dotyczyły takich grup obszarów ryzyk jak: alkohol etylowy skażony i wyroby na bazie tego alkoholu, wyroby tytoniowe i susz tytoniowy, papierosy, tytoń do palenia, cygara i cygaretki oraz rozpoznanych ryzyk takich jak: nielegalny obrót suszem tytoniowym w celu uniknięcia uiszczenia należnego podatku akcyzowego, posiadanie bądź wprowadzanie do obrotu na terytorium kraju papierosów bez polskich znaków akcyzowych celem uniknięcia uiszczenia należnego podatku akcyzowego, obrót tytoniem do palenia na terytorium Polski bez uiszczenia należnego podatku akcyzowego, nielegalna produkcja papierosów na terenie kraju w celu uniknięcia uiszczenia należnego podatku akcyzowego.

¹⁵ Zapis § 3 Zarządzenia nr 5 Ministra Finansów z 3 lutego 2015 r.

¹⁶ Ds. Wyrobów Energetycznych, ds. Kontroli Obrotu Wyrobami Alkoholowymi, ds. Wyrobów Tytoniowych, ds. Zwalczenia Przesiępczości Paliwowej, ds. Gier Hazardowych.

¹⁷ Dalej „Koordynator LKP ds. kontroli obrotu wyrobami alkoholowymi”.

wyznaczonego terminu, przygotował i przesłał odpowiedź grupie zadaniowej, zgodnie z jej wytycznymi.

W piśmie z 18 sierpnia 2015 r., Departament Kontroli Celnej, Podatkowej i Kontroli Gier MF poinformował Izbę Celną o uzyskaniu informacji od Związku Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy o możliwości wystąpienia nieprawidłowości na imprezach plenerowych i poza plenerowych, w zakresie obrotu detalicznego napojami spirytusowymi i winem, nieoznaczonymi wymaganymi znakami akcyzy. Do pisma załączony został wykaz targów w 2015 r. celem wykorzystania, w szczególności, poprzez informowanie organizatorów tych imprez, że podmioty prezentujące swoje wyroby na targach, festynach i jarmarkach powinny prowadzić swoją działalność zgodnie z przepisami prawa regulującymi obrót wyrobami akcyzowymi. Pismo to koordynator lokalnego punktu kontaktowego ds. kontroli obrotu wyrobami alkoholowymi przesłał następnego dnia do podległych urzędów celnych, jako załącznik do swojego pisma, w którym zwracał się do urzędów o wykorzystanie służbowe tych informacji i przesłanie do niego, do 15 grudnia 2015 r., informacji o sposobie wykorzystania danych. Z korespondencji otrzymanej z urzędów celnych wynika, że we właściwości dwóch z nich żadna z imprez ujętych w wykazie targów nie odbywała się. Pozostałe dwa urzędy informacje wykorzystywały w ten sposób, że Urząd Celny w Poznaniu wystosował pismo do organizatora targów ujętych w wykazie o obowiązku przestrzegania przepisów ustawy o podatku akcyzowym oraz przeprowadził czynności kontrolne stoisk wystawców, którzy dokonywali obrotu wyrobami alkoholowymi w czasie trwania targów. Urząd Celny w Kaliszu natomiast poinformował, że zorganizowano spotkanie z organizatorem imprezy targowej, na którym przekazano jemu informacje o obowiązkach ciążących na podmiotach prezentujących swoje napoje spirytusowe i wina. Podległe urzędy przesyłały swoje informacje do Izby Celnej, która następnie w ustalonym terminie (do 30 grudnia 2015 r.), informację o podjętych środkach przesłała do Departamentu MF.

(dowód: akta kontroli, str. 211-213, 223-226, 281-311)

Ustalone
nieprawidłowości

W przedstawionej wyżej działalności kontrolowanej jednostki nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena
cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia jako prawidłowe, typowanie przez Izbę Celną w Poznaniu podmiotów i obiektów do działań kontrolnych podejmowanych przez Wydział ZP w obszarze wyrobów tytoniowych, alkoholowych i paliw, jak również niezwłoczne podejmowanie tych działań w reakcji na informacje zewnętrzne oraz na rzetelnie zdiagnozowane ryzyka występowania nieprawidłowości w tych obszarach. Niemniej jednak skuteczność tych działań kontrolnych pogorszyła się w 2015 r. o 21,6% w stosunku do 2014 r. oraz o 17% w I półroczu 2016 r. w stosunku do I półrocza 2015 r.

2. Działania na rzecz ograniczenia szarej strefy oraz ich efekty

Opis stanu
faktycznego

2.1. Zarówno Izba Celną, jak i podległe jej urzędy celne, nie wykazała niezakończonych kontroli podatkowych lub celnych na dzień 30 czerwca 2016 r.

(dowód: akta kontroli, str. 434)

Współpraca Wydziału ZP w działaniach kontrolnych z innymi służbami odbywała się na podstawie ich informacji o nieprawidłowościach w obszarze podatku akcyzowe, najczęściej jednostki Policji. Prowadzono ją na podstawie zawartego 21 czerwca 2011 r. Porozumieniem między Komendantem Głównym Policji i Szefem Służby Celnej w sprawie współdziałania Służby Celnej i Policji. Działania te Wydział prowadził z wykorzystaniem uprawnień funkcjonariuszy, o których mowa w przepisach art. 75b ustawy o Służbie Celnej, z których wynika prawo do obserwowania

i rejestrowania, przy użyciu środków technicznych, obrazu zdarzeń w miejscach publicznych oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom w toku czynności podejmowanych w celu ustalenia sprawców oraz uzyskania dowodów przestępstw lub przestępstw skarbowych.

(dowód: akta kontroli, str. 315-316)

Dyrektor Izby Celnej zarządził wykonanie czynności, o których mowa w art. 75b ustawy o Służbie Celnej w siedmiu sprawach prowadzonych w 2014 r. oraz w dziewięciu sprawach prowadzonych w każdym z lat 2015 r. i 2016 r. (I półrocze).

(dowód: akta kontroli, str. 317)

2.1.1. Kontrole¹⁸ w obszarze wyrobów tytoniowych (papierosy, tytoń do palenia, cygara, cygaretki, susz tytoniowy) Izba Celna¹⁹ i podległe jej urzędy celne prowadziła na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 2 i ust. 5 ustawy o Służbie Celnej i § 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2015 r. w sprawie kontroli niektórych wyrobów akcyzowych²⁰.

W 2015 r. Izba Celna przeprowadziła 1.139 kontroli w obszarze wyrobów tytoniowych, stanowiących 57,5% kontroli przeprowadzonych w 2014 r. W I półroczu 2016 r. Izba przeprowadziła 568 kontroli, stanowiących 84,3% kontroli przeprowadzonych w I półroczu 2015 r. W wyniku kontroli przeprowadzonych w 2015 r. i w I półroczu 2016 r. zajętych zostało odpowiednio: 127.706,3 tys. i 30.120,8 tys. sztuk papierosów²¹, których wartość²² oszacowano na kwotę odpowiednio 113,6 mln. zł i 29,6 mln. tys. zł. Ilość zajętych w 2015 r. wyrobów tytoniowych w porównaniu do 2014 r. stanowiła 231,2%, a zajętych wyrobów tytoniowych w I półroczu 2016 r. w porównaniu do I półrocza 2015 r. stanowiła 51,1%.

Podległe Izbie urzędy celne w 2015 r. i w I półroczu 2016 r. przeprowadziły odpowiednio: po jednej kontroli podatkowej oraz 223 i 145 kontroli prawidłowości oznaczania wyrobów znakami akcyzy w obrocie handlowym. Kontrole podatkowe przeprowadzone w 2015 r. stanowiły 20% takich kontroli przeprowadzonych w 2014 r.; w I półroczu 2015 r. urzędy nie przeprowadziły żadnej takiej kontroli. Przeprowadzone w 2015 r. kontrole prawidłowości oznaczania wyrobów znakami akcyzowymi stanowiły 45% takich kontroli przeprowadzonych w 2014 r., a przeprowadzone w I półroczu 2016 r. stanowiły 101% kontroli przeprowadzonych w I półroczu 2015 r. W wyniku kontroli podatkowej przeprowadzonej w I półroczu 2016 r. wykryte zostały nieprawidłowości w podatku akcyzowym o wartości 458,6 tys. zł; w kontroli przeprowadzonej w 2015 r. nie ujawniono finansowych efektów. W kontrolach prawidłowości oznaczania wyrobów znakami akcyzowymi urzędy wykryły w 2015 r. 285,7 tys. szt. papierosów bez banderol o szacunkowej wartości 437,22 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 12,3% i 23,6% tych wielkości ujawnionych w 2014 r. W I półroczu 2016 r. urzędy wykryły 374,3 tys. szt. papierosów bez banderol o szacunkowej wartości 378,9 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 299,5% i 167,1% tych wielkości ujawnionych w I półroczu 2015 r.

(dowód: akta kontroli, str.435-438)

Grupy Mobilne Izby Celnej, w wyniku niżej opisanych działań kontrolnych²³ w obszarze wyrobów tytoniowych, ujawniły nielegalne posiadanie tytoniu, papierosów lub suszu tytoniowego o wartości przekraczającej 1 mln zł, mianowicie²⁴:

¹⁸ Działania kontrolne ukierunkowane były na ujawnienie sprzedaży wyrobów tytoniowych nieoznaczonych znakami akcyzy lub oznaczanych nieprawidłowymi znakami akcyzy oraz na pośredniczące podmioty tytoniowe – w przypadku urzędów celnych.

¹⁹ Izba przeprowadziła działania kontrolne inne, poza obrotem handlowym.

²⁰ Dz. U. z 2015 r., poz. 2293, dalej rozporządzenie w sprawie kontroli niektórych wyrobów akcyzowych.

²¹ Ilość zajętego towaru bez banderol podana została w przeliczeniu na liczbę sztuk papierosów przyjmując, że 1 kg tytoniu lub 1 kg suszu tytoniowego to 1.000 szt. papierosów; .

²² Kwota odzwierciedlająca efekty finansowe kontroli: wartość cła, podatku akcyzowego i podatku VAT.

²³ Funkcjonariusze Izby Celnej realizowali czynności procesowe i zabezpieczali towar.

- a) we wrześniu 2015 r. wykryto 24.863,1 tys. zł papierosów²⁵ o wartości 15.982 tys. zł; działania przeprowadzili samodzielnie funkcjonariusze grupy mobilnej w związku z uzyskaną informacją z CBŚP; stwierdzone nieprawidłowości polegały na niedopełnieniu przez osobę fizyczną obowiązku celnego, w związku z przywiezieniem z zagranicy drogą morską bez uprzedniego przedstawienia organom celnym towarów w postaci papierosów, bez ich uprzedniego oznaczenia polskimi znakami akcyzy;
- b) we wrześniu 2015 r. wykryto 5.917,9 kg suszu tytoniowego²⁶ o wartości 2.714 tys. zł i 15.080,5 kg tytoniu²⁷ o wartości 9.694,4 tys. zł, w wyniku przeszukania wspólnie z funkcjonariuszami CBŚP i Izby Celnej w Rzepinie dwóch posesji; stwierdzone nieprawidłowości polegały na: nieujawnieniu przez osobę fizyczną właściwemu naczelnikowi urzędu celnego suszu tytoniowego, przechowywaniu tytoniu krojonego do palenia wydanego poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, bez uprzedniego oznaczenia znakami akcyzy oraz prowadzeniu nielegalnej krajalni tytoniu; dodatkowo zatrzymano maszyny, urządzenia i surowce do nielegalnej produkcji tytoniu o wartości 174 tys. zł. i samochód ciężarowy o wartości 17 tys. zł;
- c) w październiku 2016 r. wykryto 601 tys. szt. papierosów²⁸ o wartości 386 tys. zł i 7.803,37 kg tytoniu²⁹ o wartości 5.016 tys. zł, w wyniku przeszukania wspólnie z funkcjonariuszami CBŚP i Izby Celnej w Bydgoszczy hali magazynowej, posesji, dwóch pojazdów ciężarowych i jednego osobowego; stwierdzone nieprawidłowości polegały na: przechowywaniu przez osobę fizyczną tytoniu krojonego do palenia i papierosów wydanych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, bez ich uprzedniego oznaczenia znakami akcyzy oraz nielegalnej produkcji papierosów; dodatkowo zatrzymano maszyny, urządzenia i surowce służące do nielegalnej produkcji papierosów o łącznej szacunkowej wartości 1.903 tys. zł, dwa samochody ciężarowe o wartości 95 tys. zł. i samochód osobowy o wartości 1 tys. zł;
- d) w maju 2016 r. wykryto 1.766,75 kg tytoniu³⁰ o wartości 1.173 tys. zł. i 4.062 kg suszu tytoniowego³¹ o wartości 1.863 tys. zł. w wyniku przeszukania wspólnie z funkcjonariuszami CBŚP i Izby Celnej w Rzepinie hali magazynowej, posesji, domu i trzech samochodów ciężarowych; stwierdzone nieprawidłowości polegały na: nieujawnieniu przez osobę fizyczną właściwemu naczelnikowi urzędu celnego suszu tytoniowego, przechowywaniu tytoniu krojonego do palenia wydanego poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, bez uprzedniego oznaczenia znakami akcyzy oraz prowadzeniu nielegalnej krajalni tytoniu; dodatkowo zatrzymano maszyny, urządzenia i surowce do nielegalnej produkcji papierosów o wartości 106 tys. zł. i samochód ciężarowy o wartości 27 tys. zł.;
- e) w kwietniu 2016 r. wykryto 1.211,4 tys. szt. papierosów³² o wartości 804.6 tys. zł i 1.434,5 kg tytoniu³³ o wartości 953 tys. zł w wyniku przeszukania wspólnie z funkcjonariuszami CBŚP dwóch hal magazynowych, posesji i dwóch pojazdów ciężarowych; stwierdzone nieprawidłowości polegały na: przechowywaniu przez osoby fizyczne wyrobów tytoniowych bez oznaczenia znakami akcyzy i nielegalnej produkcji papierosów; dodatkowo zatrzymano maszyny, urządzenia i surowce do nielegalnej produkcji papierosów o wartości 1.155 tys. zł oraz samochód ciężarowy o wartości 10 tys. zł.

(dowód: akta kontroli, str. 450-461)

²⁴ Trzy urzędy celne w swoich kontrolach ujawniły przypadki występowania w obrocie wyrobów tytoniowych nieoznaczonych polskimi znakami akcyzy o wartości nieprzekraczającej 61 tys. zł lub ich przemyt o wartości nie większej niż 12 tys. zł; urząd w Pile nie ujawnił żadnych istotnych nieprawidłowości w obszarze wyrobów tytoniowych.

²⁵ Kwota uszczuplenia wynosiła z tytułu cła 1.035 tys. zł., podatku akcyzowego 20.200 tys. zł. i podatku Vat 5.297 tys. zł.

²⁶ Kwota uszczuplenia wynosiła z tytułu podatku akcyzowego 2.714 tys. zł i podatku Vat 1.249 tys. zł.

²⁷ Kwota uszczuplenia wynosiła z tytułu podatku akcyzowego 11.265 tys. zł i podatku Vat 4.821 tys. zł.

²⁸ Kwota uszczuplenia wynosiła z tytułu podatku akcyzowego 488 tys. zł. i podatku Vat 201 tys. zł.

²⁹ Kwota uszczuplenia wynosiła z tytułu podatku akcyzowego 5.829 tys. zł i podatku Vat 2.494 tys. zł.

³⁰ Kwota uszczuplenia wynosiła z tytułu podatku akcyzowego 1.355 tys. zł i podatku Vat 582 tys. zł.

³¹ Kwota uszczuplenia wynosiła z tytułu podatku akcyzowego 1.863 tys. zł i podatku Vat 857 tys. zł.

³² Kwota uszczuplenia wynosiła z tytułu podatku akcyzowego 1.009 tys. zł i podatku Vat 417 tys. zł.

³³ Kwota uszczuplenia wynosiła z tytułu podatku akcyzowego 1.100 tys. zł i podatku Vat 472 tys. zł.

Opisanej wyżej kontrole były reakcją na informację uzyskaną z CBŚP. W czterech działaniach kontrolnych (opisanych wyżej w ppkt a, c, d, e) funkcjonariusze Izby Celnej korzystali z uprawnień, o których mowa w przepisach art. 75 b ustawy o Służbie Celnej.

(dowód: akta kontroli, str. 317)

2.1.2. Kontrole³⁴ w obszarze alkoholu etylowego (alkohol etylowy czysty, alkohol etylowy skażony, napoje spirytusowe, rozcieńczalnik, płyny do spryskiwaczy) Izba Celna i podległe jej urzędy celne prowadziła na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 2 i ust. 5 ustawy o Służbie Celnej i § 3 rozporządzenia w sprawie kontroli niektórych wyrobów akcyzowych.

W 2015 r., Izba Celna przeprowadziła 68 kontroli w obszarze alkoholu etylowego, stanowiących 133,3% takich kontroli przeprowadzonych w 2014 r. W I półroczu 2016 r. Izba przeprowadziła 17 kontroli, stanowiących 60,7% takich kontroli przeprowadzonych w I półroczu 2015 r. W wyniku kontroli przeprowadzonych w 2015 r. i w I półroczu 2016 r. zajęto odpowiednio 14.046,73 l i 2.652,15 l wyrobów alkoholowych, których wartość³⁵ oszacowano na kwotę odpowiednio 886 tys. zł i 163 tys. zł. Ilość zajętego alkoholu w 2015 r. w porównaniu do 2014 r. stanowiła 101,5%, a zajętego alkoholu w I półroczu 2016 r. w porównaniu do I półrocza 2015 r. stanowiła 30,6%.

Podległe Izbie urzędy celne, w 2015 r. i w I półroczu 2016 r., przeprowadziły odpowiednio 38 i 97 kontroli prawidłowości oznaczania wyrobów znakami akcyzy w obrocie handlowym³⁶. Kontrole te przeprowadzone w 2015 r. stanowiły 17,8% takich kontroli przeprowadzonych w 2014 r., a przeprowadzone w I półroczu 2016 r. stanowiły 404,2% kontroli przeprowadzonych w I półroczu 2015 r. W wyniku kontroli przeprowadzonych w 2015 r. ujawniono 1.756 l alkoholu bez banderol o wartości 141,7 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 1.065% i 1.281,8% tych wielkości ujawnionych w 2014 r. W I półroczu 2016 r. urzędy ujawniły 6 l alkoholu bez banderol o wartości 2,6 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 600% i 203,1% tych wielkości ujawnionych w I półroczu 2015 r.

(dowód: akta kontroli, str. 439-442)

Funkcjonariusze Izby Celnej, w wyniku niżej opisanych działań kontrolnych³⁷ w obszarze wyrobów alkoholowych, podjętych w związku z uzyskaną informacją z CBŚP (działania z pkt a i b), ujawnili posiadanie nielegalnego alkoholu o wartości przekraczającej 100 tys. zł, mianowicie³⁸:

- a) w listopadzie 2015 r. samodzielnie zatrzymali 2.850 l alkoholu o wartości 180 tys. zł; stwierdzone nieprawidłowości polegały na przewożeniu przez osobę fizyczną towaru w postaci alkoholu 93% i 88% nie oznaczonego polskimi znakami akcyzy;
- b) w grudniu 2015 r. samodzielnie zatrzymali 1.929 l alkoholu o wartości 124 tys. zł; stwierdzone nieprawidłowości polegały na przewożeniu przez osobę fizyczną towaru w postaci alkoholu 90% nieoznaczonego polskimi znakami akcyzy;
- c) w lutym 2015 r. funkcjonariusze samodzielnie ujawnili, kontrolując samochód ciężarowy, 2.700 l nielegalnego alkoholu o wartości 170 tys. zł;

³⁴ Działania kontrolne Izby Celnej ukierunkowane były na posiadanie lub wprowadzanie do obrotu alkoholu nie oznaczonego polskimi znakami akcyzy, poza obrotem handlowym, a działania komórek dozoru podległych urzędów celnych ukierunkowane były na ujawnienie sprzedaży wyrobów alkoholowych nieoznaczonych znakami akcyzy lub oznaczonych nieprawidłowymi znakami akcyzy, kontrolę poleceń na sprzedaż wyrobów alkoholowych, a w przypadku Izby dodatkowo na ujawnienie przemytu alkoholu.

³⁵ Kwota odzwierciedlająca efekty finansowe kontroli: wartość podatku akcyzowego i podatku VAT.

³⁶ W żadnej kontroli nie zostały ujawnione wyroby alkoholowe z podrobionymi/falszzywymi banderolami.

³⁷ Funkcjonariusze Izby Celnej realizowali czynności procesowe i zabezpieczali towar.

³⁸ Urząd Celny w Poznaniu wykrył dwa przypadki obrotu przez osobę fizyczną znaczną ilością nielegalnego alkoholu, w jednym zatrzymano 880,4 l alkoholu o wartości 50,2 tys. zł, a w drugim 875,6 l alkoholu o wartości 49,9 tys. zł; pozostałe trzy urzędy celne nie ujawniły żadnych istotnych nieprawidłowości w obszarze wyrobów alkoholowych.

d) w kwietniu 2015 r. przeszukując pomieszczenie gospodarcze i samochód osobowy wspólnie z funkcjonariuszami CBSP funkcjonariusze wykryli 2.382,5 l nielegalnego alkoholu o wartości 154 tys. zł.

(dowód: akta kontroli, str. 450-477)

W dwóch działaniach kontrolnych (opisanych wyżej w ppkt a i b) funkcjonariusze Izby Celnej korzystali z uprawnień, o których mowa w przepisach art. 75 b ustawy o Służbie Celnej.

(dowód: akta kontroli, str. 317)

2.1.3. Kontrole³⁹ w obszarze paliw (wyroby energetyczne, w szczególności benzyny, oleje napędowe, oleje opałowe, oleje smarowe) Izba Celna prowadziła na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 5 ustawy o Służbie Celnej i rozporządzenia Ministra Finansów z 3 marca 2009 r. w sprawie szczegółowego sposobu oraz trybu przeprowadzania przez funkcjonariusza celnego kontroli rodzaju paliwa znajdującego się w zbiorniku pojazdu lub innego środka przewozowego⁴⁰, a podległe jej urzędy celne na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 2 i ust. 5 ustawy o Służbie Celnej i § 3 rozporządzenia w sprawie kontroli niektórych wyrobów akcyzowych.

W 2015 r. Izba Celna przeprowadziła 41 kontroli rodzaju paliwa w zbiornikach pojazdów, stanowiących 48,2% kontroli przeprowadzonych w 2014 r. W I półroczu 2016 r. Izba zrealizowała 18 kontroli, stanowiących 78,3% działań przeprowadzonych w I półroczu 2015 r. W wyniku działań przeprowadzonych w 2015 r. i w I półroczu 2016 r. zajęto odpowiednio 40 tys. i 51,2 tys. l nielegalnego paliwa, a w 2014 r. zajęto 59,7 tys. l paliwa. Wynik finansowy⁴¹ tych kontroli wyniósł w latach 2014-2016 (do 30 czerwca) odpowiednio: 227 tys. zł, 82 tys. zł i 106 tys. zł.

Podległe Izbie urzędy celne w 2015 r. i w I półroczu 2016 r. przeprowadziły odpowiednio 80 i 25 kontroli podatkowych w obszarze paliw⁴². Kontrole przeprowadzone w 2015 r. stanowiły 97,6% takich kontroli z 2014 r., a przeprowadzone w I półroczu 2016 r. stanowiły 54,4% kontroli przeprowadzonych w I półroczu 2015 r. Wynik finansowy⁴³ kontroli przeprowadzonych w 2015 r. wyniósł 4.564,8 tys. zł, stanowiąc 9,5% wyniku osiągniętego w 2014 r. W I półroczu 2016 r. urzędy osiągnęły z tych kontroli wynik w wysokości 1.544 tys. zł, stanowiącej 92,2% wyniku osiągniętego w I półroczu 2015 r. Ponadto urzędy celne w 2015 r. i w I półroczu 2016 r. przeprowadziły odpowiednio 134 i 29 kontroli paliw w zbiornikach. Kontrole przeprowadzone w 2015 r. stanowiły 39,1% kontroli przeprowadzonych w 2014 r., a przeprowadzone w I półroczu 2016 r. stanowiły 46,8% kontroli przeprowadzonych w I półroczu 2015 r. Wynik finansowy kontroli przeprowadzonych w 2015 r. wynosił 203,4 tys. zł, stanowiąc 11% wyniku osiągniętego w 2014 r. W I półroczu 2016 r. wynik wyniósł 291,3 tys. zł i stanowił 220,7% wyniku osiągniętego w I półroczu 2015 r.

(dowód: akta kontroli, str. 443-446)

Izba Celna, w trakcie dwóch działań kontrolnych, ujawniła znaczną ilość nielegalnego paliwa. Pierwsze z działań zostało przeprowadzone w maju 2015 r. wspólnie z funkcjonariuszami CBS. W jego trakcie przeszukano pomieszczenia mieszkalne, gospodarcze i magazynowe i ujawniono 40 tys. l nielegalnego paliwa o wartości 112 tys. zł oraz zatrzymano cysternę, pompy z napędem elektrycznym, filtry do

³⁹ Działania kontrolne funkcjonariuszy grup mobilnych Izby Celnej ukierunkowane były na kontrole rodzaju paliwa znajdującego się w zbiornikach kontrolowanych pojazdów poruszających się po drogach: krajowych, ekspresowych i autostradach. Komórki dozoru urzędów celnych kontrolowały zbiorniki paliw (próba polowa), maszyn, pojazdów lub urządzeń rolniczych na stacjach benzynowych, w firmach transportowych lub gospodarstwach rolnych.

⁴⁰ Dz.U. Nr 191, poz. 1482.

⁴¹ Kwota odzwierciedla szacunkowe efekty finansowe podatku akcyzowego, opłaty paliwowej oraz podatku VAT od zatrzymanych towarów oraz wartość nałożonych mandatów.

⁴² Każda z kontroli dotyczyła podatku akcyzowego od wyrobów energetycznych.

⁴³ Kwota odzwierciedlająca szacunkową wartość podatku akcyzowego, opłaty paliwowej i wartość nałożonych mandatów.

oczyszczania, wkłady do filtrów i zestaw węży o łącznej wartości 116 tys. zł. Drugie z działań funkcjonariusze Izby przeprowadzili w maju 2016 r., wspólnie z funkcjonariuszami Izby Celnej w Łodzi i w wyniku kontroli cysterny i przeszukania terenu firmy zatrzymali 51,2 tys. l nielegalnego paliwa o wartości 192 tys. zł.

(dowód: akta kontroli, str. 460)

Wśród podległych urzędów celnych posiadanie znacznej ilości nielegalnego paliwa ujawnił Urząd Celny w Lesznie w trakcie trzech kontroli (ppkt a, b, c) oraz Urząd Celny w Pile w jednej kontroli (ppkt d), mianowicie:

a) w wyniku kontroli ujawniono m.in. posiadanie przez spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością 1.462,2 tys. l oleju napędowego od podmiotu nieposiadającego koncesji na obrót paliwami ciekłymi i produkcję oleju napędowego do celów opałowych, w związku z czym powstało zobowiązanie podatkowe w podatku akcyzowym w wysokości 1.712,3 tys. zł i w opłacie paliwowej w wysokości – 421,2 tys. zł;

b) w wyniku kontroli spółki z o.o. wykryto 591,4 tys. l oleju napędowego, którego nie użyto zgodnie z przeznaczeniem, w związku z czym powstało zobowiązanie podatkowe w podatku akcyzowym w wysokości 692,5 tys. zł i w opłacie paliwowej w wysokości – 170,3 tys. zł;

c) w wyniku kontroli osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą ujawniono m.in. posiadanie 307 tys. l oleju napędowego pochodzącego z nieznanego źródła, w związku z czym powstało zobowiązanie podatkowe w podatku akcyzowym w wysokości 324,8 tys. zł i w opłacie paliwowej w wysokości – 73,8 tys. zł;

d) w wyniku kontroli spółki z o.o. ujawniono posiadanie paliw: 418 tys. l oleju napędowego i 5,8 tys. l benzyny 95, pochodzących z nieznanych źródeł; szacunkowe ustalenia wymiaru finansowego kontroli z tytułu podatku akcyzowego i opłaty paliwowej wynosiły ogółem 491 tys. zł.

Funkcjonariusze urzędów celnych przeprowadzili ww. kontrole samodzielnie bez udziału innych służb, na podstawie wyników analiz ryzyk i zlecenia kontroli z systemu ZISAR.

(dowód: akta kontroli, str. 467-468, 472)

We właściwości Izby Celnej nie funkcjonowały podmioty, które nabywały wewnątrzwspólnotowo paliwa silnikowe na rzecz osób trzecich.

(dowód: akta kontroli, str. 1403)

2.1.4. Izba Celna nie prowadziła działań kontrolnych w obszarze gier hazardowych urządzanych na automatach. Działania w tym obszarze prowadziły natomiast podległe Izbie urzędy celne. W 2015 r. urzędy przeprowadziły 897 kontroli, z tego w trakcie 892 zatrzymano 2.492 nielegalne automaty do gier; efekty finansowe⁴⁴ tych kontroli wynosiły 29.904 tys. zł⁴⁵. W I półroczu 2016 r. urzędy przeprowadziły 202 kontrole, w trakcie których zatrzymano 710 nielegalnych automatów do gier; efekty finansowe tych kontroli wynosiły 8.520 tys. zł⁴⁶.

(dowód: akta kontroli, str. 447-449)

Przykładowo⁴⁷ Urząd Celny w Poznaniu w wyniku przeprowadzonych pięciu kontroli zatrzymał w sumie 66 nielegalnych automatów do gier, w tym w trakcie jednej kontroli 18 sztuk, a w trakcie czterech pozostałych – po 12 szt. w każdej z kontroli. Trzy z tych kontroli funkcjonariusze urzędu przeprowadzili samodzielnie, a dwie we współpracy

⁴⁴ Wartość stanowiąca iloczyn ilości zajętych automatów i kwoty potencjalnej kary pieniężnej, wynoszącej 12 tys. zł.

⁴⁵ W porównaniu do 2014 r. wielkości te stanowiły: 228,3% kontroli, w wyniku których zatrzymano nielegalne automaty i 259% efektów finansowych kontroli.

⁴⁶ W porównaniu do I półrocza 2015 r. wielkości te stanowiły: 42,6% kontroli, w wyniku których zatrzymano nielegalne automaty i 55,8% efektów finansowych kontroli.

⁴⁷ Urząd Celny w Pile w jednej kontroli przeprowadzonej samodzielnie zatrzymał 10 nielegalnych automatów.

z Policją i funkcjonariuszami Wydziału ZP Izby Celnej. Urząd Celny w Lesznie, w trakcie sześciu kontroli przeprowadzonych bez udziału innych służb, zatrzymał ogółem 60 nielegalnych automatów do gier, w tym w trakcie dwóch kontroli zatrzymał odpowiednio dziewięć i 15 automatów, w trakcie dwóch następnych – po osiem automatów i w kolejnych dwóch – po 10. Urząd Celny w Kaliszu, w trakcie sześciu kontroli przeprowadzonych bez udziału innych służb, zatrzymał w sumie 72 nielegalne automaty, w tym w dwóch kontrolach zatrzymał odpowiednio siedem i 11 automatów, w następnych dwóch – po 12 automatów i w kolejnych dwóch – po 15.

(dowód: akta kontroli, str. 465, 469-470, 472, 475-477)

2.1.5. W związku z ujawnionymi istotnymi nieprawidłowościami⁴⁸ przez funkcjonariuszy Izby Celnej lub podległych jej urzędów przykładowo wymierzone zostały następujące kary:

- a) sprawcę czynu, polegającego na posiadaniu 65 tys. paczek papierosów, po 20 szt. papierosów w paczce, bez znaków akcyzy⁴⁹, prawomocnym wyrokiem ukarano karą grzywny w wysokości 69.960 zł i pozbawienia wolności na okres 1 roku oraz zastosowano przepadek przedmiotów o łącznej wartości 780 tys. zł;
- b) sprawcę czynu, polegającego na posiadaniu 6.290 paczek papierosów, po 20 szt. papierosów w paczce, bez znaków akcyzy⁵⁰, prawomocnym wyrokiem ukarano karą grzywny w wysokości 37.499 zł i pozbawienia wolności na okres 1 roku oraz zastosowano przepadek papierosów;
- c) dwóch sprawców czynu, polegającego na posiadaniu 55,3 tys. szt. papierosów i 29,5 kg tytoniu do palenia bez znaków akcyzy⁵¹, prawomocnym wyrokiem ukarano karą grzywny w łącznej wysokości 31 tys. zł oraz zastosowano przepadek przedmiotów o łącznej wartości 31,65 tys. zł;
- d) dwóm sprawcom czynu, polegającego na posiadaniu 1.010 kg suszu tytoniowego bez znaków akcyzy⁵² oraz wykonywaniu czynności związanych z produkcją tytoniu do palenia, prawomocnym wyrokiem ukarano karą grzywny w łącznej wysokości 70 tys. zł oraz zastosowano przepadek mienia na rzecz Skarbu Państwa ujawnionego suszu tytoniowego i przedmiotów służących do nielegalnej produkcji tytoniu;
- e) sprawcę czynu, polegającego na posiadaniu 25.350 paczek papierosów, po 20 szt. papierosów w paczce, bez znaków akcyzy⁵³, prawomocnym wyrokiem ukarano karą grzywny w wysokości 80 tys. zł oraz zastosowano przepadek na rzecz Skarbu Państwa ujawnionych papierosów, samochodu ciężarowego marki Mercedes i dwóch komórkowych aparatów telefonicznych;
- f) sprawcę czynu, polegającego na sprzedaży 570.262 l oleju opałowego podmiotom bez przyjęcia wymaganych oświadczeń o przeznaczeniu tego oleju na cele opałowe⁵⁴, prawomocnym wyrokiem wymierzono karę grzywny w wysokości 1 tys. zł, karę pozbawienia wolności w wymiarze jednego roku warunkowo zawieszając jej wykonanie na okres 3 lat próby z obowiązkiem uiszczenia w tym okresie należności z tytułu podatku akcyzowego oraz zastosowano środek karny w postaci zakazu prowadzenia działalności w zakresie obrotu paliwami przez okres 5 lat;
- g) sprawcę czynu, polegającego na obrocie 13.266.425 l oleju napędowego z nieznanego źródła oraz na sprzedaży 1.446.909,83 l oleju opałowego z naruszeniem warunków uprawniających do zastosowania preferencyjnej stawki akcyzy⁵⁵, prawomocnym wyrokiem skazano na karę pozbawienia wolności

⁴⁸ Dotyczy ujawnionych nieprawidłowości na najwyższe kwoty w kontrolach obszarze wyrobów tytoniowych, alkoholowych, paliw i gier hazardowych.

⁴⁹ Szacunkowa wys. uszczuplenia z tytułu nieopłaconego cła, podatku akcyzowego i podatku VAT wynosi ogółem 1.387.363 zł.

⁵⁰ Szacunkowa wys. uszczuplenia z tytułu nieopłaconego cła, podatku akcyzowego i podatku VAT wynosi ogółem 125.036 zł.

⁵¹ Szacunkowa wys. uszczuplenia z tytułu nieopłaconego podatku akcyzowego wynosi 66.967 zł.

⁵² Szacunkowa wys. uszczuplenia z tytułu nieopłaconego podatku akcyzowego wynosi 463.226 zł.

⁵³ Szacunkowa wys. uszczuplenia z tytułu nieopłaconego cła i podatku akcyzowego wynosi ogółem 371.224 zł.

⁵⁴ W decyzji wymierzono zobowiązanie podatkowe z tytułu podatku akcyzowego w wysokości 1.047.053 zł.

⁵⁵ W trzech decyzjach wymierzono zobowiązanie podatkowe z tytułu podatku akcyzowego w wys. ogółem 16.575.742 zł.

w wymiarze dwóch lat warunkowo zawieszając jej wykonanie na okres pięciu lat próby, wymierzono karę grzywny w wysokości 50 tys. zł, nałożono obowiązek uiszczenia w okresie pięciu lat uszczuplonej należności publicznoprawnej z tytułu podatku akcyzowego oraz zastosowano środek karny w postaci zakazu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami na okres pięciu lat;

h) sprawcę czynu, polegającego na sprzedaży 3.385.405 l oleju opałowego bez prawidłowego oświadczenia nabywcy o ich przeznaczeniu⁵⁶, prawomocnym wyrokiem ukarano karą pozbawienia wolności w wymiarze ośmiu miesięcy warunkowo zawieszoną na okres próby wynoszący dwa lata, karą grzywny w wysokości 6 tys. zł i nałożono obowiązek uiszczenia w terminie 2 lat od uprawomocnienia się wyroku należności wynikającej z podatku akcyzowego;

i) sprawcę czynu, polegającego na przechowywaniu 510 l alkoholu o mocy 93,6% i 450 l alkoholu o mocy 88,5% bez znaków akcyzy⁵⁷, prawomocnym wyrokiem ukarano karą grzywny w wysokości 15 tys. zł oraz zastosowano przepadek mienia o łącznej wartości 80 tys. zł;

j) dwóch sprawców czynu, polegającego na urządzaniu w dniu kontroli gry bez wymaganej koncesji na trzech automatach do gier (dwóch o nazwie „Hot Spot” bez numeru fabrycznego i jednym o nazwie „Black Horse” bez numeru fabrycznego), prawomocnym wyrokiem ukarano karą grzywny w wysokości 6 tys. zł, zastosowano przepadek dwóch automatów do gier i pozyskanych ze sprzedaży udziałów w grze środków pieniężnych w kwocie 545 zł. oraz obciążono każdego ze sprawców kosztami postępowania w kwocie 1.269,55 zł.

(dowód: akta kontroli, str. 478-501)

2.2.1. W latach 2015-2016 (I półrocze) naczelnicy urzędów celnych, w I instancji, wydali łącznie 126 decyzji po kontrolach podatkowych dotyczących wyrobów tytoniowych, alkoholu etylowego oraz paliw (w podatku akcyzowym), na łączną kwotę 38.091,6 tys. zł. W tym okresie wpłynęło 151 odwołań (121 w 2015 r. i 30 w I półroczu 2016 r.) na łączną kwotę 8.317, 3 tys. zł, dotyczących tego rodzaju decyzji. W 2015 r. oraz w I półroczu 2016 r. zostało rozpatrzonych 218 odwołań na łączną kwotę 26.947, 5 tys. zł.. W okresie objętym kontrolą, Dyrektor Izby Celnej uchylił 65 decyzji naczelników urzędów celnych wydanych po kontrolach dotyczących podatku akcyzowego od wyrobów tytoniowych oraz paliw i oleju opałowego na łączną kwotę 7.312,6 tys. zł, z tej liczby 17 (na kwotę 2.336,72 tys. zł) zostało przekazanych do ponownego rozpatrzenia⁵⁸.

W tej grupie decyzji, stosunek liczby decyzji naczelników podległych urzędów celnych uchylonych, do liczby rozpatrzonych odwołań od tych decyzji wyniósł w 2015 r. 32,8%, zaś w I półroczu 2016 r. 12,5%.

(dowód: akta kontroli str. 511)

P.o. Dyrektora Izby Celnej wyjaśnił, że 48 decyzji (spośród 61 w 2015 r.) uchylających rozstrzygnięcia organów I instancji dotyczących wyrobów tytoniowych, alkoholu etylowego oraz paliw wiązało się ze zmianą wprowadzoną z dniem 1 stycznia 2015 r. przez art. 26 ustawy z 7 listopada 2014 r. o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej⁵⁹ do ustawy o podatku akcyzowym⁶⁰. Zmianie uległy m.in. art. 89 ust. 15 i ust. 16 ustawy o podatku akcyzowym⁶¹. W przypadku, gdy postępowanie

⁵⁶ W decyzji wymierzono zobowiązanie podatkowe z tytułu podatku akcyzowego w wys. 6.760.810 zł.

⁵⁷ Szacunkowa wys. uszczuplenia z tytułu nieopłaconego podatku akcyzowego wynosi 49.945 zł.

⁵⁸ 14 w 2015 r. i 3 w I połowie 2016 r., co stanowiło odpowiednio 7,53% i 9,37% rozpatrzonych w tych okresach odwołań.

⁵⁹ Dz. U. z 2014 r. poz. 1662 ze zm.

⁶⁰ Ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2014 r., poz. 752 ze zm.).

⁶¹ Polegały one na redukcji zakresu danych określonych w miesięcznym zestawieniu oświadczeń o przeznaczeniu wyrobów do celów opałowych, które sprzedawca paliw opałowych musi sporządzić i przekazać do właściwego naczelnika urzędu celnego, w terminie do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano sprzedaży. Ustawodawca odstąpił również od stosowania dotychczasowej konsekwencji w zakresie zastosowania stawki określonej w art. 89 ust. 4 pkt 1 ustawy o podatku akcyzowym, w przypadku, gdy podmiot nie złożył w terminie lub wcale miesięcznego zestawienia oświadczeń dotyczących

odwoławcze nie zostało zakończone przed wejściem w życie nowelizowanych przepisów, Dyrektor Izby Celnej zobowiązany był do stosowania nowego brzmienia art. 89 ust. 16 ustawy o podatku akcyzowym. Po wyeliminowaniu decyzji opartych na ww. przesłance, liczba decyzji uchylających w roku 2015 (13) jest niższa niż w roku 2014 (37).

(dowód: akta kontroli str. 915)

W latach 2015-2016 (I półrocze), naczelnicy urzędów celnych w I instancji nie wydawali decyzji po kontrolach dotyczących wyrobów tytoniowych, alkoholu etylowego oraz paliw, z tytułu ceł. W tym okresie nie wpłynęło też żadne odwołanie dotyczące tego rodzaju spraw. Dla porównania, w roku 2014, naczelnicy urzędów celnych, w pierwszej instancji wydali 55 tego rodzaju decyzji (na łączną kwotę 356,4 tys. zł), od tych decyzji nie były wnoszone odwołania.

(dowód: akta kontroli str. 511)

Wyniki analizy 15 spraw⁶² wskazują na to, że w 10 z nich, przyczyną uchylecia decyzji naczelnika urzędu celnego i umorzenia postępowania w sprawie, była zmiana obowiązujących przepisów prawa⁶³, która miała miejsce po wydaniu decyzji w I instancji (wszystkie decyzje organu podatkowego I instancji zostały wydane w 2014 r.). Wskazane decyzje Dyrektora Izby Celnej wiązały się z zasygnalizowaną wcześniej zmianą wprowadzoną z dniem 1 stycznia 2015 r. przez art. 26 ustawy z 7 listopada 2014 r. o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej⁶⁴ do ustawy o podatku akcyzowym. W 3 przypadkach⁶⁵, przyczyną uchylecia decyzji organu I instancji był błąd w ustaleniach faktycznych wymagający uzupełnienia postępowania dowodowego. W jednej sprawie⁶⁶ organ II instancji stwierdził m.in. braki w uzasadnieniu decyzji organu I instancji w zakresie wyjaśnienia przesłanki ustalenia podstawy opodatkowania w podatku akcyzowym od wyrobów energetycznych (opodatkowanie akcyzą w związku z niezgodnym z przeznaczeniem użyciem oleju opałowego). W kolejnej⁶⁷ – naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik postępowania, polegające na nierozpoznanie przez organ I instancji wniosku strony o zawieszenie postępowania w drodze postanowienia (naczelnik urzędu celnego odniósł się do wniosku jedynie w treści decyzji). W okresie objętym kontrolą, żadna z ww. decyzji Dyrektora Izby Celnej nie została uchylona przez WSA. Sprawy te (5 ostatnich spośród wyżej wymienionych) zostały przekazane do ponownego rozpoznania organom I instancji.

(dowód akta kontroli str. 513-619, 623-625)

Badanie terminowości rozpatrywania wytypowanych do szczegółowego badania ww. 15 spraw wykazało, że: dwie⁶⁸ zostały załatwione w terminie, o którym mowa w art. 139 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa⁶⁹ (nie później niż dwa miesiące od daty wpływu odwołania). Po upływie tego terminu rozpatrzonych zostało 13 spraw. Postępowanie odwoławcze w tych sprawach przedłużyło się przez okres od 7 dni (trzy sprawy) do

przeznaczenia paliw płynnych. Przepis przejściowy ustawy zmieniającej (art. 40) przewidywał, że do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepis art. 89 ust. 16 ustawy zmienianej w art. 26, w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą.

⁶² Do szczegółowych badań wytypowanych zostało 15 spraw, w których Dyrektor Izby Celnej uchylił, w objętym kontrolą okresie, decyzję pokontrolną naczelnika urzędu celnego wydaną po kontroli podatkowej dotyczącej wyrobów tytoniowych lub paliw i oleju opałowego. Doboru spraw dokonano spośród decyzji o najwyższych kwotach sporu.

⁶³ Sprawy oznaczone sygnaturami akt: 3900000-IAWGW-9118-89/14/MK, 390000-IAWGW-9118-186/14/HK, 39000-IAWGW-9118-205/14/HK, 390000-IAWGW-9118-208/14/HK, 390000-IAWGW-9118-304/14/GW/AP, 390000-IAWGW-9118-306/14/GW/AP, 390000-IAWGW-9118-313/14/GW/AP, 390000-IAWGW-9118-356/14/MK, 390000-9118-385/14/MK, 390000-IAWGW-9118-483/14/AP.

⁶⁴ Dz. U. z 2014 r. poz. 1662 ze zm.

⁶⁵ Sprawy znak: 390000-AGW.860.186.2015.HK, 390000-IAWGW.860.185.2015.MK, i 390000-IAWGW.860.184.2015.AP (decyzja zaskarżona do WSA w Poznaniu – do dnia 12.10.2016 r. nie zapadł wyrok).

⁶⁶ Sprawa znak: 390000-IAWGW.860.154.2015.AP.

⁶⁷ Sprawa znak: 390000-IAWGW-9118-761/14/AP.

⁶⁸ Znak:390000-IAWGW-9118-483/14/AP oraz znak: 390000-IAWGW-860.186.2012.HK.

⁶⁹ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 ze zm.).

nawet 144 dni ponad ww. termin⁷⁰ (jedna sprawa⁷¹). W jednej sprawie⁷² Dyrektor Izby Celnej poinformował stronę o niezalutwieniu w terminie i wyznaczył nowy termin jej zalutwienia na dzień 29 października 2015 r. Sprawa została zakończona 1 lutego 2016 r., a więc 95 dni po upływie wyznaczonego terminu.

Przyczynami przedłużania się ww. spraw były wątpliwości interpretacyjne dotyczące obowiązujących przepisów prawa (w szczególności w zakresie: stosowania wyższej stawki akcyzy w przypadku uchybień dotyczących przesyłania zestawień oświadczeń o przeznaczeniu oleju opałowego na cele grzewcze), aktywność procesowa stron oraz skomplikowany i precedensowy charakter spraw. W przypadku jednej sprawy⁷³, jako jedyną przyczynę opóźnienia, Naczelnik Wydziału Akcyzy i Gier wskazał „priorytetowe traktowanie spraw ze zbliżającym się terminem przedawnienia zobowiązania”.

(akta kontroli str. 880-884, 910-914)

2.2.2. W latach 2015-2016 (I półrocze), Dyrektor Izby Celnej wydał 218 decyzji dotyczących orzeczeń naczelników urzędów celnych po kontrolach podatkowych w zakresie wyrobów tytoniowych, alkoholu etylowego oraz paliw na łączną kwotę 26.947,5 tys. zł (186 w 2015 r. i 32 do 30 czerwca 2016 r.). Dyrektor Izby Celnej nie wydawał w tym czasie decyzji dotyczących orzeczeń naczelników urzędów celnych wydanych po kontrolach odnoszących się do ww. obszarów, z tytułu ceł. W tym okresie wpłynęło 75 skarg związanych z objętą kontrolą kategorią spraw, na kwotę 27.029,1 tys. zł (47 w 2015 r. i 28 do 30 czerwca 2016 r.). W badanej grupie spraw, 198 (na łączną kwotę 34.729,1 zł.) zostało rozpoznanych przez WSA. W okresie objętym kontrolą zostały uchylone (w całości lub w części) łącznie 42 decyzje Dyrektora Izby Celnej⁷⁴ na łączną kwotę 5.344,6 tys. zł⁷⁵.

W badanej kategorii spraw, stosunek liczby orzeczeń uchylających zaskarżone decyzje Dyrektora Izby Celnej do liczby skarg rozpatrzonych przez WSA w 2015 r. wynosił 18,51%, zaś w I połowie 2016 r. znacząco wzrósł - do 33,33%⁷⁶.

(dowód: akta kontroli str. 512)

P.o. Dyrektora Izby Celnej wyjaśnił, że wzrost wskaźnika liczby decyzji Dyrektora Izby Celnej uchylonych przez WSA w pierwszej połowie 2016 r., w stosunku do roku 2015, wynika w dużej mierze z uchylenia 5 rozstrzygnięć podjętych w tożsamym stanie faktycznym i prawnym⁷⁷ i dotyczy określenia obowiązku zapłaty opłaty paliwowej w związku z posiadaniem oleju opałowego w zbiorniku podłączonym do odmierzacza paliw ciekłych. Przypadki te stanowią 40% z ogólnej liczby 12 decyzji uchylonych przez WSA w Poznaniu w I półroczu 2016 r. Ponadto wskazał, że dwa orzeczenia WSA⁷⁸ pozostają nieprawomocne, w związku ze złożeniem przez organ podatkowy skarg kasacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 916)

Najczęstszą przyczyną uchylenia decyzji Dyrektora Izby Celnej przez WSA, w objętych kontrolą NIK sprawach⁷⁹, było naruszenie przepisów prawa procesowego

⁷⁰ Wyluczając okres biegu zawieszenia postępowań.

⁷¹ Sprawa znak: 390000-IAGW-9118-89/14/MK.

⁷² Sprawa znak: 390000-IAGW.860.184.2015.AP.

⁷³ Sprawa znak: 390000-IAGW.860.185.2015.MK.

⁷⁴ 30 w 2015 r. i 12 w I. poł. 2016 r.

⁷⁵ W badanej próbie, stosunek liczby orzeczeń uchylających decyzje Dyrektora Izby Celnej do liczby decyzji wydanych w roku 2015 i roku 2016 wynosił odpowiednio: 16,12% i 37,5%.

⁷⁶ W 2014 r., w badanej kategorii spraw, relacja ta wynosiła 29,16%.

⁷⁷ Wyroki III SA/Po: 1264/15, 250/16, 251/16, 252/16 i 253/13.

⁷⁸ III SA/Po 275/12 i III SA/Po 621/15.

⁷⁹ Dotyczy 10 spraw o największej wartości przedmiotu zaskarżenia, w których w latach 2015-2016 (I półrocze) zostały złożone do WSA skargi na decyzje Dyrektora Izby Celnej w Poznaniu dotyczące orzeczeń naczelników urzędów celnych wydanych po kontrolach podatkowych i celnych dotyczących oleju opałowego oraz paliw.

(art. 122, art. 187 § 1 oraz art. 191 ustawy Ordynacja podatkowa)⁸⁰. W wyniku badania legalności tych decyzji, Sąd doszedł do wniosku, że organ podatkowy określając skarżącemu wysokość zobowiązania podatkowego w podatku akcyzowym od wyrobów energetycznych w oparciu o art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej nie wyjaśnił, czy na gruncie kontrolowanych spraw winno nastąpić obniżenie podatku akcyzowego o podatek zapłacony na wcześniejszym szczeblu obrotu w stosunku do oleju opałowego, którego sprzedaż, stosownie do art. 8 ust. 2 pkt 3 ustawy o podatku akcyzowym⁸¹, była przedmiotem opodatkowania⁸².

(dowód: akta kontroli str. 621-683)

Jak wynika z wyjaśnień p.o. Dyrektora Izby Celnej, w tych przypadkach, osobom prowadzącym postępowania przekazane zostały uwagi związane z wytycznymi zawartymi w wyrokach WSA uchylających rozstrzygnięcia organów podatkowych.

(akta kontroli str. 917)

2.2.3. Dyrektor Izby Celnej w Poznaniu w 2015 r. i w I połowie 2016 r., dla kontroli jakości wydawanych rozstrzygnięć w zakresie podatku akcyzowego oraz gier hazardowych stosował wskaźnik liczby pozytywnych orzeczeń WSA, w stosunku do wszystkich orzeczeń WSA, określony w załączniku nr 1.3 do polecenia Dyrektora Izby Celnej w Poznaniu nr 47/2015 z dnia 28 października 2015 r., w sprawie realizacji systemu Zarządzania przez Cele w Izbie Celnej w Poznaniu⁸³.

Dla Wydziału Akcyzy i Gier Izby Celnej próg wymagany tego wskaźnika wynosił 80%, a próg premiowany 90%. Faktycznie, wskaźnik ten za rok 2015 wyniósł 85%. Z kolei, za I półrocze 2016 r. ukształtował się on na poziomie 95,1%⁸⁴.

Między innymi, w dniach 3 marca 2015 r., a także 19 czerwca 2015 r. i 20 października 2015 r. odbyły się narady (szkolenia) z kierownikami referatów akcyzy i gier urzędów celnych.

Na naradach tych omawiano bieżące problemy w zakresie orzecznictwa i interpretacji przepisów, w tym w szczególności w zakresie niekorzystnych wyroków dla organów podatkowych, które zostały wydane przez WSA w Poznaniu, także uchylających w części lub w całości decyzje organów I instancji i przekazujących sprawy do ponownego rozpatrzenia organom I instancji.

(dowód: akta kontroli str.: 978, 1018, 1227, 1286-1297)

Jak wynika z wyjaśnień p.o. Dyrektora Izby Celnej, w rezultacie ww. narad-szkoleń nie dochodziło do wydawania wprost wytycznych lub zaleceń dla urzędów celnych, gdyż sytuacja taka mogłaby doprowadzić do naruszenia zasady dwuinstancyjności postępowania.

(dowód: akta kontroli str. 1018)

2.2.4. Ministerstwo Finansów, zgodnie z zatwierdzonym w 2013 r., przez podsekretarza stanu Jacka Kapicę dokumentem „Zarządzanie przez cele w Służbie Celnej” wyznaczało cele do realizacji, mierniki określające stopień realizacji tych

⁸⁰ Sprawy o syg. III SA/Po 615/14, III SA/Po 602/14, III SA/Po 616/14, III SA/Po 618/14, III SA/Po 617/14, III SA/Po 619/14 dotyczące odwołań jednego podatnika od 6 decyzji wydanych w dniu 7 marca 2014 r. przez Dyrektora Izby Celnej w Poznaniu, utrzymujących w mocy decyzje Naczelnika Urzędu Celnego w Kaliszu, stwierdzające powstanie obowiązku podatkowego w podatku akcyzowym i określające wysokość zobowiązania podatkowego.

⁸¹ Ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2014 r. poz. 752 ze zm.).

⁸² Zgodnie z art. 8 ust. 6 ustawy o podatku akcyzowym wyrażającym zasadę jednofazowości podatku akcyzowego, jeżeli w stosunku do wyrobu akcyzowego powstał obowiązek podatkowy w związku z wykonywaniem jednej z czynności, o których mowa w ust. 1 tego artykułu to nie powstaje obowiązek podatkowy na podstawie innej czynności podlegającej opodatkowaniu akcyzą, jeżeli kwota akcyzy została, po zakończeniu procedury zawieszenia poboru akcyzy, określona lub zadeklarowana w należytą wysokość, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej.

⁸³ W ramach celu Szefa Służby Celnej: poprawiona sprawność i jakość postępowania administracyjnego w sprawach celnych, akcyzowych i hazardowych

⁸⁴ Wartość średnia tego wskaźnika dla Izby, wg. stanu na dzień 30 czerwca 2016 r. wyniosła 89,82% (Cel Szefa Służby Celnej: Poprawiona jakość i sprawność postępowania administracyjnego w sprawach celnych, akcyzowych i hazardowych).

celów i ich planowane do osiągnięcia wartości dla poszczególnych izb celnych w danym okresie rozliczeniowym.

Cele do realizacji, mierniki określające stopień realizacji tych celów, ich planowane do osiągnięcia wartości w Izbie Celnej w Poznaniu wprowadzone zostały do realizacji Poleceniem Nr 32/14 z 8 lipca 2014 r. w sprawie realizacji systemu Zarządzania Przez Cele w Izbie Celnej w Poznaniu na okres od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. oraz Poleceniem Nr 47/15 z 28 października 2015 r. w sprawie realizacji systemu Zarządzania Przez Cele w Izbie Celnej w Poznaniu na okres od 1 lipca 2015 r. do 30 czerwca 2016 r.⁸⁵

(dowody akta kontroli str. 1011-1012, 1146-1198)

Monitorowanie poziomu osiągania poszczególnych celów odbywało się w okresach kwartalnych i miesięcznych, stosownie do § 2 Polecenia Nr 32/14 i Polecenia Nr 47/15. Dane dotyczące osiągniętych wartości mierników, a także poziomu ryzyk zagrażających osiągnięciu celów przesyłane były w kontrolowanym okresie do Wydziału Organizacyjno-Prawnego, który przygotowywał zbiorcze zestawienia wykonania mierników za dany okres sprawozdawczy i przedkładał je Dyrektorowi Izby Celnej w Poznaniu, do wiadomości.

(dowód: akta kontroli str. 1110-1018, 1020-1075)

Dyrektor Izby Celnej omawiał w trakcie narad służbowych poziom realizacji, skuteczność oraz efekty podejmowanych działań.

(dowód: akta kontroli str. 1016, 1085-1099, 1100-1116, 1199-1236, 1269-1274)

Cele Szefa Służby Celnej wyznaczone dla Izby Celnej w Poznaniu w okresie 2014/2015, dotyczące ograniczenia szarej strefy w obszarze wyrobów tytoniowych i gier hazardowych (Cel nr 5 i nr 6), zostały wykonane.

(dowód: akta kontroli str. 962-964)

W okresie 2015/2016 spośród celów Służby Celnej wyznaczonych dla Izby dot. badanego obszaru nie został wykonany jeden cel, dotyczący ilości zatrzymanych nielegalnych wyrobów tytoniowych (oznaczony jako Cel nr 5). Plan w tym wskaźniku wynosił ponad 130 mln szt. papierosów, natomiast wykonanie wyniosło 44.395.594 szt.

(dowód: akta kontroli str. 962-963 oraz 978)

W tej sprawie, pismem nr 390000-IZPW.0344.5.2016 z 26 stycznia 2016 r., Dyrektor Izby Celnej w Poznaniu zwrócił się do Departamentu Kontroli Celnej, Podatkowej i Kontroli Gier w Ministerstwie Finansów o zmniejszenie ilości nielegalnych wyrobów tytoniowych do osiągnięcia na dzień 30 czerwca 2016 r. wskazując, iż jest ona nierealna do osiągnięcia, uzasadniając jednocześnie swoją prośbę danymi analitycznymi⁸⁶. Ministerstwo nie uwzględniło ww. prośby i pozostawiło wskaźnik na poziomie 130.192.011 szt. Kwestia ta była również przedmiotem narady kadry kierowniczej Izby Celnej w dniu 28 lipca 2016 r., na której naczelnik Wydziału ZP przedstawił przyczyny niewykonania tego celu, wskazując na zbyt dużą ilość

⁸⁵ Obszar szarej strefy określony został:

- 1) w okresie 2014/2015 w celu Nr 5: „Zwiększenie skuteczności ograniczenia szarej strefy w obszarze wyrobów tytoniowych i suszu tytoniowego” oraz w celu Nr 6: „Ograniczenie szarej strefy w obszarze nielegalnego urządzania gier na automatach”;
- 2) w okresie 2015/2016 w celu Nr 4: „Zwiększona skuteczność działań ograniczających dostępność nielegalnych wyrobów tytoniowych” oraz w celu Nr 5: „Zwiększona skuteczność działań ograniczających szarą strefę w obszarze nielegalnego urządzania gier na automatach”.

Jakość rozstrzygnięć organu I instancji oraz organu II instancji określona została:

- 1) w okresie 2014/2015 w celu Nr 4: „Ułatwianie legalnej działalności gospodarczej i usuwanie barier biurokratycznych oraz doskonalenie współpracy”;
- 2) w okresie 2015/2016 w celu Nr 3: „Poprawiona sprawność i jakość postępowania administracyjnego w sprawach celnych, akcyzowych i hazardowych.”.

⁸⁶ Zwrócono m.in. uwagę na to, że w poprzednim okresie rozliczeniowym (2014/2015) zakładano osiągnięcie odpowiednich wskaźników (po przeliczeniu) na poziomie 46.600 tys. szt. papierosów.

papierosów przewidzianych do ujawnienia. Wskaźnik oparty został bowiem na najwyższej wartości wskaźnika dostępności nielegalnych papierosów na obszarze województwa wielkopolskiego wyliczonej dla II kwartału 2015 r. w sytuacji, gdy już od III kwartału 2015 r. spodziewany był trend spadkowy dostępności nielegalnych papierosów na terenie województwa⁸⁷.

(dowód akta kontroli str. 984-989)

Poniżej przedstawiono przykładowe wartości mierników planowanych i uzyskanych w ramach Zarządzania Przez Cele (cele Szefa Służby Celnej), według stanu na dzień 30 czerwca 2015 r. i na dzień 30 czerwca 2016 r.

- Rok 2015 (okres rozliczeniowy od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2015 r.):

Poziomy wykonania mierników w realizacji ZPC⁸⁸ 2014/2015 przez Izbę Celną i urzędy celne:

- Cel Szefa Służby Celnej dla Izb Celnych nr 5: Poprawa skuteczności ograniczania szarej strefy w obszarze wyrobów tytoniowych i suszu tytoniowego, nr miernika 5.1. Ilość zajętego tytoniu i suszu w odniesieniu do ujawnień dokonanych średnio na kwartał w okresie od 1.04.2013-31.03.2014 r.: plan ≥ 700.000 szt. (ilość papierosów) i ≥ 45.900 kg (ilość tytoniu/suszu); osiągnięta wartość miernika, odpowiednio: 23.088.561 szt. i 51.070 kg.

- Cel Szefa Służby Celnej dla Izb Celnych nr 6: Ograniczenie szarej strefy w obszarze nielegalnego urządzania gier na automatach, nr miernika 6.1. Udział liczby zajętych urządzeń, na których urządzano nielegalne gry na terenie działania izby celnej do liczby legalnie eksploatowanych automatów o niskich wygranych wg stanu na koniec grudnia 2009 r. będących we właściwości izby celnej⁸⁹: plan 1977 szt., osiągnięta wartość miernika: 2059 szt.

(dowód akta kontroli str. 964)

- Rok 2016 (okres rozliczeniowy od 1 lipca 2015 r. do 30 czerwca 2016 r.):

Poziomy wykonania mierników realizacji ZPC 2015/2016 przez Izbę Celną i urzędy celne:

Cel Służby Celnej nr 4: Zwiększona skuteczność działań ograniczających dostępność nielegalnych wyrobów tytoniowych (cel Izby Celnej: skuteczne niedopuszczenie do zwiększenia dostępności nielegalnych wyrobów tytoniowych na terenie województwa). Mierniki: ilość zatrzymanych papierosów wraz z tytoniem i suszem po przeliczeniu oraz wskaźnik ilości dokonanych dużych ujawnień (plan: $\geq 130.192.011$ szt. i ≥ 21 szt. - wykonanie wyniosło odpowiednio: 44.395.594 szt.⁹⁰ i 23 szt.

Cel Służby Celnej nr 6: Zwiększona skuteczność działań ograniczających szarą strefę w obszarze nielegalnego urządzania gier na automatach (cel Izby Celnej: osiągnięta zaplanowana liczba zatrzymanych automatów, na których urządzano nielegalne gry). Mierniki: Liczba zatrzymanych automatów, na których urządzano nielegalne gry (szt.) oraz Liczba automatów zajętych w miesiącu przypadająca na jednego funkcjonariusza komórek kontroli skierowanego do działań ograniczających szarą strefę w obszarze nielegalnego urządzania gier na automatach (szt. f.c./m-c) (plan: 625 szt. i ≥ 6 szt./m-c – wykonanie wyniosło odpowiednio: 712 szt. i 6,24 szt./m-c).

(dowód: akta kontroli str. 978)

⁸⁷ Stanowisko to zostało poparte analizą danych wynikających z badań prowadzonych przez zewnętrzny podmiot wykonujący badania marketingowe rynku wyrobów tytoniowych.

⁸⁸ Zarządzanie Przez Cele.

⁸⁹ Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec czerwca 2015 r. miała wynosić $\geq 40\%$ liczby legalnie działających na koniec 2009 r. tj. 1977 szt.

⁹⁰ Przyczyny niewykonania miernika zostały omówione powyżej.

W okresie rozliczeniowym 2014/2015, oprócz ww. celów Szefa Służby Celnej dla Izby Celnej zostały również wyznaczone cele/mierniki dla komórek pionu postępowania oraz dla komórek pionu kontroli izby i urzędów celnych⁹¹.

Według stanu na 30 czerwca 2015 r. nie zostało zrealizowanych 7 celów wyznaczonych dla pionu kontroli Izby Celnej i urzędów celnych oraz dla komórki obsługi przedsiębiorców Izby⁹². W szczególności, w zakresie związanym z przedmiotem niniejszej kontroli, nie został wykonany: a) w ramach Celu 2 dla Urzędów Celnych: Zwiększenie efektywności, miernik 2: Przeciętny przychód z kontroli wynikowej (wartość miernika do osiągnięcia: ≥ 27.753 zł. – wartość osiągnięta: 27.067,97 zł), b) w ramach Celu 3 dla Urzędów Celnych: Zwiększenie skuteczności wykonanych kontroli, miernik: Skuteczność wykonywanych kontroli (wartość miernika do osiągnięcia: $\geq 75\%$ – wartość osiągnięta: 68,13%).

(dowód: akta kontroli str. 962, 975-977)

Jako przyczyny niewykonania ww. mierników, p.o. Dyrektora Izby Celnej wskazał m.in.:

ad. a) ukierunkowanie działań na realizację celu Szefa Służby Celnej dotyczącego likwidacji miejsc, w których urządzone są nielegalne gry na automatach, co skutkowało prowadzeniem kolejnych kontroli w zdiagnozowanych miejscach, w których często liczba automatów była już mniejsza niż w początkowym okresie, tym samym częściej realizowano kontrole, w których zajmowano 1 automat (efekt: 12.000 zł.) oraz specyfikę poszczególnych komórek dozoru (w mniejszych miejscowościach jest mniej miejsc z liczbą automatów większą niż 3), efektem jest nieznaczne odstępstwo od zakładanych wartości;

ad. b) zbyt wysoki poziom miernika ustalony przez Ministerstwo Finansów, które założyło zbyt duży wzrost w stosunku do poprzednich okresów sprawozdawczych.

(akta kontroli str. 962, 975-977)

W latach 2015/2016, poza celami Szefa Służby Celnej dla komórek pionu postępowania i pionu kontroli, nie były formalnie wyznaczane inne cele/mierniki.

(dowód: akta kontroli str. 1383)

2.2.5. W Izbie Celnej prowadzone były analizy skuteczności działań ograniczających szarą strefę, efektywności i skuteczności działań ograniczających dostępność nielegalnych wyrobów oraz zapewnienia wywiązywania się z obowiązków wynikających z prawa podatkowego i celnego.

Narzędziem analizy w zakresie skuteczności i efektywności kontroli przeprowadzanych przez komórki dozoru, komórki kontroli przedsiębiorców w urzędach celnych oraz oddziały celne były oceny planów kontroli oraz, za I półrocze 2015 r., sprawozdanie z realizacji Taktycznego Planu Kontroli.

W związku z zarządzeniem nr 6 MF z 3 lutego 2015 r. sporządzono także oceny skuteczności i efektywności działań kontrolnych, dla komórek dozoru, komórek kontroli przedsiębiorców oraz oddziałów celnych, za okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. oraz za okres od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. Sprawozdania zbiorcze zostały przekazane do MF. W odniesieniu do skuteczności i efektywności działań komórek kontroli przedsiębiorców dokonano analizy

⁹¹ W tym, dla komórek pionu kontroli Izby Celnej (Wydział Zwalczania Przemocności), m.in. Cel 5: Wzrost wartości efektów finansowych przypadających na jednego funkcjonariusza o 10% w stosunku do średniej z lat 2011-2013 (wartość miernika do osiągnięcia: ≥ 670 tys. zł na osobę - wartość osiągnięta: 1.001.268,82 zł/os.), dla komórek pionu kontroli urzędów celnych: Cel 1: Poprawa skuteczności. Miernik: skuteczność działań kontrolnych na osobę (wartość miernika do osiągnięcia: $\geq 5,6$ – wartość osiągnięta: 8,04), Cel 2: Zwiększenie efektywności. Miernik: Efekty finansowe oraz wartość zajętego towaru na osobę (wartość miernika do osiągnięcia: ≥ 143.000 zł/os. – wartość osiągnięta: 217.712,17 zł/os.).

⁹² Spośród 19 celów objętych monitorowaniem za IV kw., w okresie 1.07.2014-30.06.2015.

porównawczej wyników osiągniętych w latach 2012-2015 oraz w zakresie wyników działań przed i po wdrożeniu systemu ZISAR⁹³.

(dowód: akta kontroli str. oraz str. 859-875, 887-908, 1012, 1076-1084, 1298-1362)

Ponadto, m.in.:

- w I półroczu 2016 r. sporządzono analizę dotyczącą skuteczności i efektywności kontroli zgłoszeń celnych⁹⁴;
- Izba Celna prowadziła bieżące analizy skuteczności i efektywności działań dotyczących ograniczania szarej strefy w zakresie nielegalnego urządzania gier na automatach w oparciu o utworzoną w Izbie Celnej w Poznaniu „Mapę miejsc, w której zachodzi podejrzenie nielegalnego urządzania gier na automatach”, tzw. Mapa Hazard⁹⁵. Dane zawarte w Mapie Hazard były omawiane na naradach merytorycznych dla komórek dozoru oraz na spotkaniach zespołu zadaniowego⁹⁶. Przedmiotem spotkań ww. Zespołu były też m.in. zagadnienia dotyczące wyników analizy orzecznictwa sądowego;
- 20 listopada 2015 r.⁹⁷, Izba wystosowała do MF analizę dotyczącą działań zmierzających do osiągnięcia celu SSC nr 16.5. (zwiększona skuteczność działań ograniczających szarą strefę w obszarze nielegalnego urządzania gier na automatach) na okres od 1 lipca 2015 r. do 30 czerwca 2016 r.;
- w celu zwiększenia skuteczności i efektywności działań w obszarze nielegalnych automatów do gier, Izba Celna podjęła współpracę z Wielkopolskim Inspektorem Nadzoru Budowlanego. W czerwcu 2016 r. została sporządzona analiza efektów tej współpracy;
- sporządzane były comiesięczne zestawienia danych dotyczących miejsc, w których przeprowadzono działania oraz danych dotyczących organizatorów gier;
- wdrożono „Koncepcję funkcjonowania grup patrolowo - kontrolnych na bazarach i targowiskach”. W dniu 4 stycznia 2016 r. została w Izbie opracowana analiza funkcjonowania tej koncepcji;
- wdrożono Koncepcję funkcjonowania grup kontrolnych urzędu celnego. W Izbie opracowano analizę jej funkcjonowania (przekazana Dyrektorowi Izby Celnej w dniu 3 października 2016 r.);
- wprowadzone zostały tygodniowe raporty z ilości zajmowanych automatów oraz poleceniem Zastępcy Dyrektora Izby Celnej określono minimalną tygodniową ilość automatów wymaganych do zajęcia. W ramach monitorowania mierników określonych do realizacji w tym celu opracowano zestawienie miesięczne, widoczne online w Mapie Hazard;
- w ramach spotkań Zespołu Hazard oraz narad merytorycznych dla komórek dozoru formułowane były m.in. zalecenia służące realizacji celu.

(dowód: akta kontroli str. 1013, 1085-1116, 1120-1145, 1237-1274, 1285)

P.o. Dyrektora Izby Celnej wyjaśnił, że w przypadku komórek zarządzania ryzykiem, analizy skuteczności działań, ograniczających szarą strefę, polegają m.in. na przeglądzie funkcjonujących profili ryzyka i ich skuteczności oraz przeglądach ryzyk istniejących, a także ewentualnej identyfikacji nowych. Czynności te prowadzone są z zastosowaniem funkcjonalności systemu ZISAR. Analizy w tym zakresie prowadzone były także w Wydziale ZP (w szczególności, w związku z realizacją zadań lokalnego punktu kontaktowego ds. wyrobów tytoniowych, wyrobów energetycznych i alkoholu). Ponadto, niezależnie od ww. działań jest on na bieżąco informowany przez

⁹³ Wyniki analiz omówiono na naradzie merytorycznej dla ww. komórek w dniu 18 marca 2016 r.

⁹⁴ Jej wyniki omówiono na naradzie merytorycznej dla ww. komórek w dniu 8 kwietnia 2016 r.

⁹⁵ Mapa ta, poza wykazem miejsc, zawiera wszystkie dane od momentu ustalenia danego miejsca, do chwili jego likwidacji. Tym samym jest ona narzędziem pomocniczym w planowaniu kontroli i jednocześnie umożliwia generowanie zestawień zbiorczych dla poszczególnych urzędów oraz izby w zakresie skuteczności ograniczenia szarej strefy.

⁹⁶ Powołanego decyzją Nr 10/11 z dnia 4 lutego 2011 r. w sprawie powołania zespołu zadaniowego ds. nadzoru i koordynacji podejmowanych działań sprawdzających, kontrolnych i pokontrolnych związanych z obszarem gier hazardowych.

⁹⁷ Pismem nr 390000-IKNW.0121.18.2015.BK.

funkcjonariuszy pełniących rolę Służby Dyżurnego Koordynatora Wydziału ZP o ujawnionych przypadkach nieprawidłowości występujących w zakresie ograniczenia szarej strefy.

(dowód: akta kontroli str. 1014-1015, 1017)

Poza doraźną analizą efektów i skuteczności prowadzonych działań przez Wydział ZP, Dyrektor Izby Celnej monitoruje funkcjonowanie podległych komórek systemowo, za pośrednictwem opracowywanych danych i statystyk na rzecz MF oraz innych jednostek organizacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 1017, 1018)

2.2.6. Zgodnie z zarządzeniem nr 6 MF z 3 lutego 2015 r., dyrektorzy izb celnych dokonują oceny skuteczności i efektywności działania podległych komórek organizacyjnych pionu kontroli i nadzorowanych organów Służby Celnej dwa razy do roku, za okres do 1 stycznia do 30 czerwca i od 1 stycznia do 31 grudnia. Wnioski z tych ocen są przekazywane Dyrektorowi Departamentu CP, odpowiednio w terminach do dnia 15 sierpnia oraz 15 marca (§ 13 ust. 3 ww. zarządzenia).

Z dokonanej oceny za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2016 r. wynika m.in.:

- wzrost skuteczności⁹⁸ kontroli prowadzonych przez komórki kontroli przedsiębiorców z 71% w 2015 r. (I poł.) do 77% w 2016 r. (I poł.),
- wzrost wskaźnika efektywności⁹⁹ kontroli prowadzonych przez komórki kontroli przedsiębiorców z 68% w 2015 r. (I poł.) do 69% w 2016 r. (I poł.),
- spadek efektów finansowych kontroli prowadzonych przez komórki kontroli przedsiębiorców – wskaźnik: szacunkowy efekt finansowy kontroli¹⁰⁰ zmniejszył się z 5.925.299 zł w 2015 r. (I poł.) do 3.760.673 zł. w 2016 r. (I poł.),
- spadek skuteczności kontroli prowadzonych przez komórki dozoru z 86,67% w 2015 r. (I poł.) do 76,72% w 2016 r. (I poł.)¹⁰¹,
- spadek szacunkowych efektów finansowych kontroli prowadzonych przez komórki dozoru z 15.928.803 zł w 2015 r. (I poł.) do 9.159.879 zł w 2016 r. (I poł.)¹⁰²,
- skuteczność kontroli zrealizowanych przez komórkę zwalczania przestępczości na poziomie 57,26% (przeprowadzonych zostało 798 kontroli, w tym 457 z nieprawidłowościami).

(dowód: akta kontroli str. 1298 do 1362)

2.2.7. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Izby Celnej¹⁰³ prowadzenie kontroli działalności naczelników podległych urzędów celnych oraz komórek organizacyjnych Izby Celnej należy do właściwości Wydziału Audytu Wewnętrznego oraz Kontroli Wewnętrznej i Przeciwdziałania Korupcji (§ 24). Kontrole wewnętrzne realizowane są w oparciu o plan kontroli zatwierdzany przez Dyrektora Izby Celnej. Wydział realizował także kontrole doraźne.

(akta kontroli str. 708-713)

W okresie objętym kontrolą, Izba Celna przeprowadziła łącznie 34 kontrole w podległych urzędach celnych. Kontrole te dotyczyły m.in.: 1/terminowości prowadzenia postępowań podatkowych (UC Piła, UC Kalisz, UC Poznań, UC Leszno) 2/prawidłowości nadzoru nad Pośredniczącymi Podmiotami Tytoniowymi (PPT) oraz

⁹⁸ Stosunek kontroli wynikowych do ogólnej liczby kontroli.

⁹⁹ Liczba kontroli z wynikiem finansowym do ogólnej liczby kontroli.

¹⁰⁰ Jako przyczynę wskazano fakt przeprowadzenia w I połowie 2016 r. większej liczby kontroli celnych o niższych na ogół efektach finansowych oraz zaistnienie w I poł 2015 r. jednej kontroli wynikowej, która znacznie podwyższyła efekt finansowy dla całej Izby (kontrola przeprowadzona przez Urząd Celny w Kaliszu z efektem finansowym w kwocie 1.023.188 zł).

¹⁰¹ Jako przyczynę wskazano brak efektów ogólnopolskiej akcji „Wiosna 2016” przy zaangażowaniu w przeprowadzenie 88 kontroli oraz zbyt dużą liczbę profili zlecanych w systemie ZISAR w zakresie nielegalnej reklamy, w przypadku kontroli nielegalnego urządzania gier na automatach.

¹⁰² Jako przyczynę wskazano zmniejszenie liczby automatów do gier wymaganych do zajęcia w ramach realizacji celu Szefa Służby Celnej w I poł. 2016 r.

¹⁰³ Załącznik nr 1 do Decyzji Dyrektora Izby Celnej Nr 48/15.

kontrolami i innymi czynnościami organu w stosunku do tych podmiotów (UC Piła, UC Kalisz, UC Poznań, UC Leszno), 3/zabezpieczenia należności na etapie kontroli i postępowań podatkowych (UC Piła, UC Kalisz, UC Poznań, UC Leszno), 4/sposobu i reakcji na informacje sygnałne (UC Piła, UC Kalisz, UC Poznań, UC Leszno), 5/wykonywana czynności kontrolnych w obszarze zwalczania nielegalnego urządzania gier na automatach (UC Poznań).

W zakresie dotyczącym prawidłowości nadzoru nad PPT, w ww. okresie, przeprowadzonych zostało łącznie 8 kontroli obejmujących wszystkie nadzorowane urzędy celne. Kontrole dotyczyły lat 2013-2014. W wyniku dwóch z nich¹⁰⁴ zostały sformułowane wnioski pokontrolne (dotyczące spraw organizacyjnych i terminowości prowadzonych postępowań).

(Dowód: akta kontroli str. 711-846)

W okresie od maja do sierpnia 2016 r., Dyrektor Izby Celnej przeprowadził w Urzędzie Celnym w Poznaniu kontrolę w ramach tematu: „Wykonywanie czynności kontrolnych w obszarze zwalczania nielegalnego urządzania gier na automatach.” za lata 2014-2015¹⁰⁵. Jej zakres obejmował dokumentowanie czynności kontrolnych, podejmowanie czynności procesowych i nadzór służbowy. W jej wyniku sformułowano 6 wniosków pokontrolnych dotyczących kwestii proceduralnych związanych ze zlecaniem zwrotów zatrzymanych środków pieniężnych przekazywanych przez Referat Dochodzeniowo-Śledczy, wyjaśnienia niezwróconych środków pieniężnych, zlecaniem zwrotów automatów, dokumentowania oględzin i zamknięć urzędowych nakładanych na zatrzymane automaty, ujednoczenia praktyki w zakresie wysyłania pism za zwrotnym potwierdzeniem odbioru informujących stronę o zamiarze otwarcia automatów, w sposób zapewniający zachowanie ostrożności procesowej.

(dowód: akta kontroli str. 792-798)

W 2015 r. Dyrektor Izby Celnej przeprowadził również 4 kontrole wszystkich podległych urzędów celnych w zakresie zabezpieczenia należności na etapie kontroli i postępowań podatkowych. W ich wyniku nie formułowano wniosków pokontrolnych. Kontrolowane jednostki zostały ocenione pozytywnie.

(dowód: akta kontroli str. 714-846)

We wszystkich przypadkach spośród objętych kontrolą NIK, Dyrektor Izby Celnej dysponował informacjami o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych, nadesłanymi przez naczelników skontrolowanych urzędów celnych. Odpowiedzi te były analizowane przez pracowników Wydziału Audytu Wewnętrznego oraz Kontroli Wewnętrznej i Przeciwdziałania Korupcji.

(dowód: akta kontroli str. 714-846 oraz 1379-1382)

2.2.8. W latach 2015-2016 (I połowa) MF nie przeprowadzało kontroli Izby Celnej. Jedną kontrolę Ministerstwo przeprowadziło natomiast w Izbie Celnej w 2014 r.¹⁰⁶. Dotyczyła ona „Oceny stopnia wdrożenia Koncepcji segmentacji¹⁰⁷ oraz prawidłowości jej funkcjonowania” i została zrealizowana w okresie od 2 do 10 grudnia 2014 r. Izba została oceniona pozytywnie, z nieprawidłowościami. W wyniku kontroli do Dyrektora Izby Celnej zostały sformułowane 3 wnioski pokontrolne. Pismami z 15 czerwca 2015 r. oraz z 31 marca 2016 r. Dyrektor Izby Celnej udzielił MF informacji o sposobie realizacji zaleceń.

¹⁰⁴ Wystąpienie pokontrolne z 18.11.2015 r. skierowane do naczelnika Urzędu Celnego w Poznaniu (pismo znak: 390000-IAWW.0920.18.2015.1 i wystąpienie pokontrolne z 19.06.2015 r. skierowane do Naczelnika Urzędu Celnego w Poznaniu (pismo znak: 390000-IAWW.0920.9.2015).

¹⁰⁵ Wystąpienie pokontrolne z 13.09.2016 r., pismo znak: 390000-IAWW.0920.8.2016.

¹⁰⁶ Wystąpienie pokontrolne z dnia 13 maja 2015 r. pismo znak: CP12/0813/13/SLQ/2014.

¹⁰⁷ Koncepcja segmentacji podmiotów gospodarczych stanowi zmodyfikowane podejście do analizy ryzyka, które z jednej strony systematyzuje analizę przedmiotową (zazwyczaj odnoszącą się do towaru), z drugiej zaś strony określa zasady kwalifikacji przedsiębiorców do segmentów ryzyka podmiotowego poprzez zastosowanie jednolitych wskaźników oceny ryzyka oraz określenie sposobów reakcji na ryzyko przedmiotowe.

(dowód akta kontroli str. 847-858, 1005-1007)

W działalności kontrolowanej jednostki stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W 13 spośród 15 objętych kontrolą spraw, w których Dyrektor Izby Celnej, działając jako organ II instancji, wydał decyzje w sprawie orzeczeń naczelników urzędów celnych wystosowanych po kontrolach podatkowych dotyczących wyrobów tytoniowych, alkoholu etylowego oraz paliw, przekroczony został termin załatwienia sprawy, o którym mowa w art. 139 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa. Opóźnienia wynosiły od 7 (trzy przypadki) do powyżej 100 dni (trzy przypadki)¹⁰⁸. W skrajnym przypadku, opóźnienie wyniosło 144 dni. Nieprawidłowością było to, że we wszystkich tych sprawach podatkowy organ odwoławczy nie powiadomił stron o niezakończonym załatwieniu sprawy we właściwym terminie, co było niezgodne z dyspozycją art. 140 ustawy Ordynacja podatkowa.

(dowód: akta kontroli str. 877-884, 910-914)

Naczelnik Wydziału Akcyzy i Gier Izby Celnej podał, że w pięciu przypadkach, niepowiadomienie strony o nowym terminie załatwienia sprawy wynikało z niewielkiego przekroczenia ustawowego terminu (od 7 do 12 dni), w pozostałych przypadkach (8) było to spowodowane m.in. wątpliwościami co do stosowania przepisów prawa albo, co do zgodności przepisów krajowych z przepisami prawa unijnego, skomplikowanym charakterem prawnym spraw i aktywnością procesową strony. W tych sprawach doszło do przeoczenia upływu ustawowego terminu załatwienia spraw lub strona miała możliwość uzyskania informacji o tym fakcie ustnie, w toku postępowania.

(dowód: akta kontroli str. 880-883)

2. Jedyne, przedłożone w trakcie kontroli NIK, pisemne powiadomienie o niezakończonym załatwieniu sprawy¹⁰⁹ w terminie i wyznaczeniu nowego terminu jej załatwienia nie zostało sporządzone w formie postanowienia, co było niezgodne z art. 216 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

(dowód: akta kontroli str. 911)

P.o. Dyrektora Izby Celnej wyraził pogląd, że z literalnego brzmienia przepisu art. 140 § 1 ww. ustawy nie wynika obowiązkowa podstawa do poinformowania strony o niezakończonym załatwieniu sprawy w terminie w formie postanowienia. Jest to zawiadomienie sygnalizujące opóźnienie w załatwieniu sprawy. Zważywszy na treść art. 216 § 2 Ordynacji podatkowej, zawiadomienie, o którym mowa w art. 140 § 1 tej ustawy, może być wydane w formie postanowienia, jako odnoszące się do kwestii wynikającej w toku postępowania. Niezachowanie powyższej formy nie stanowi jednak uchybienia w myśl obowiązujących przepisów prawa.

(dowód: akta kontroli str. 1374-1375)

NIK wskazuje, że zawiadomienie o niezakończonym załatwieniu sprawy w terminie powinno być przekazywane stronie niezwłocznie, gdy tylko pojawi się przeszkoda, która powoduje zwłokę. Organ podatkowy nie powinien czekać na upływ terminu do załatwienia sprawy. Powiadomienie to powinno nastąpić w formie postanowienia. Zawiera ono bowiem rozstrzygnięcie o terminie, mające charakter kwestii wynikającej w toku postępowania, w rozumieniu art. 216 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa¹¹⁰.

¹⁰⁸ W wyliczeniu nie uwzględniono okresu zawieszenia spraw, w ciągu których termin załatwienia sprawy nie biegnie. Czas ich trwania, wraz z okresem zawieszenia, w 5 przypadkach przekraczał rok i wahał się w przedziale od 417 do nawet 520 dni.

¹⁰⁹ Sprawa znak: 390000-1AGW.860.184.2015.AP tocząca się przed Dyrektorem Izby Celnej w Poznaniu jako organem odwoławczym w postępowaniu podatkowym.

¹¹⁰ Por. np. Dzwonkowski H., Huchla A., Kosikowski C. Ustawa Ordynacja podatkowa. Komentarz. Wyd.: ABC, 2003. Kom. do art. 140.

3. W jednej spośród objętych kontrolą spraw¹¹¹, która została wszczęta z urzędu po kontroli podatkowej, Dyrektor Izby Celnej, działając jako organ II instancji, przed wydaniem decyzji, nie wyznaczył stronie siedmiodniowego terminu do wypowiedzenia się, co do zebranego materiału dowodowego, co było niezgodne z art. 200 ustawy Ordynacja podatkowa.

(dowód: akta kontroli str. 579-592, 913-914, 1399-1401)

Naczelnik Wydziału Akcyzy i Gier Izby Celnej wyraził stanowisko, że decyzja organu II instancji uchylająca decyzję organu I instancji w całości i przekazująca sprawę do rozpoznania organowi I instancji uwzględniała żądanie strony w całości, a zatem wystąpiła przesłanka do odstąpienia przez organ od wyznaczenia terminu (art. 200 § 1 w zw. z art. 123 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa).

(dowód: akta kontroli str. 1399)

NIK wskazuje, że z treści przepisu art. 123 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa wynika, że jest on wyjątkiem od zasady ogólnej czynnego udziału strony w postępowaniu i ma zastosowanie tylko w takim przypadku, jeżeli w wyniku postępowania wszczętego na wniosek strony ma być wydana decyzja w całości uwzględniająca jej wniosek. Przepis ten nie ma jednak zastosowania w rozpoznawanej sprawie albowiem postępowanie zostało wszczęte z urzędu, postanowieniem Naczelnika Urzędu Celnego w Kaliszu z 24 października 2014 r., na skutek kontroli przeprowadzonej u podatnika przez Oddział Celny w Koninie (Urząd Celny w Kaliszu)¹¹².

(akta kontroli str. 579-592)

4. Zgodnie z art. 205 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, organ podatkowy podejmuje z urzędu lub na wniosek strony, w drodze postanowienia, zawieszono postępowanie, gdy ustąpiły przyczyny uzasadniające jego zawieszenie. Postanowienia o podjęciu zawieszonych postępowań oraz decyzje Dyrektora Izby Celnej uchylające decyzje naczelników urzędów celnych i umarzające postępowania w 10 sprawach, w których podstawą była zmiana przepisów prawa (art. 26 ustawy z dnia 7 listopada 2014 r. o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej nowelizujący m.in. ustawę o podatku akcyzowym), podejmowane były dopiero w okresie od maja do grudnia 2015 r., a więc w okresie od pięciu do dwunastu miesięcy, licząc od daty wejścia w życie znowelizowanych przepisów (1 stycznia 2015 r.), tj. od daty w której faktycznie ustała przyczyna zawieszenia postępowań. Było to niezgodne z zasadą wyrażoną w art. 125 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa (zasada szybkości postępowania).

(dowód: akta kontroli str. 913-914)

Naczelnik Wydziału Akcyzy i Gier Izby Celnej wyjaśnił, że przyczyną tego stanu rzeczy było duże obciążenie pracą w Wydziale Akcyzy i Gier. Zwrócił przy tym uwagę na fakt, że sytuacja ta nie spowodowała negatywnych skutków dla podatników, gdyż sprawy te były sprawami odwoławczymi od decyzji organów I instancji (dla podatników nie powstał obowiązek zapłaty wynikających z nich zobowiązań).

(dowód: akta kontroli str. 1400)

5. Wynoszące 104 dni, opóźnienie w załatwieniu jednej spośród objętych kontrolą spraw¹¹³, nie znajduje uzasadnienia ze względu na stopień jej skomplikowania lub aktywność procesową strony, co wskazuje na brak należytej staranności w zakresie dbałości o terminowość i szybkość postępowania. W tej sprawie, ostatecznie pismo procesowe strona złożyła w dniu 4 września 2015 r., zaś decyzja Dyrektora Izby Celnej wydana została dopiero w dniu 11 grudnia 2015 r. (ponad trzy miesiące później). W tym przypadku, jako jedyną przyczynę opóźnienia, Naczelnik Wydziału

¹¹¹ Znak: 390000-IAGW.860.154.2015.AP.

¹¹² Por. art. 165 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

¹¹³ Znak: 390000-IAGW.860.185.2015.MK.

Akcyzy i Gier wskazał „priorytetowe potraktowanie spraw ze zbliżającym się terminem przedawnienia zobowiązania”, co w ocenie NIK, nie stanowi wystarczającego usprawiedliwienia dla stwierzonego stanu faktycznego.

(akta kontroli str. 880-884, 910-914)

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia jako prawidłowe, działania kontrolne podejmowane przez Izbę Celną w Poznaniu na rzecz ograniczenia zjawiska szarej strefy w gospodarce w priorytetowych obszarach ryzyka. W okresie objętym kontrolą, Izba Celną osiągnęła (poza jednym – w I. półroczu 2016 r., dotyczącym zwiększonej skuteczności działań ograniczających dostępność nielegalnych wyrobów tytoniowych), planowane wskaźniki stopnia realizacji Celów Szefa Służby Celnej w zakresie zwalczania szarej strefy w obszarze wyrobów tytoniowych oraz urządzania nielegalnych gier na automatach. Zarówno sposób monitorowania stopnia realizacji Celów Szefa Służby Celnej w zakresie objętym niniejszą kontrolą, jak i działania mające na celu osiągnięcie wymaganych wskaźników, a także nadzór nad podległymi urzędami celnymi, w zakresie objętym kontrolą NIK, były prawidłowe. W toku kontroli stwierdzono jednak wyżej omówione nieprawidłowości w przebiegu postępowań odwoławczych od decyzji naczelników urzędów celnych.

IV. Wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹¹⁴, wnosi o:

- 1) każdorazowe powiadamianie stron postępowań podatkowych, w prawidłowej formie, o niezalatwieniu sprawy we właściwym terminie,
- 2) wyznaczanie stronom postępowań podatkowych terminu wypowiedzenia się co do zgromadzonego materiału dowodowego w przypadkach określonych w art. 200 ustawy Ordynacja podatkowa,
- 3) niezwłoczne podejmowanie zawieszonych postępowań podatkowych, w sytuacji gdy ustaną przesłanki uzasadniające ich zawieszenie.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 14 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

¹¹⁴ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096 oraz z 2016 r., poz. 677.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 5 grudnia 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontrolerzy

Dyrektor

Joanna Józwiak
Główny specjalista kontroli państwowej

z up. Grzegorz Malesiński
Wicedyrektor

Marek Lasota
Doradca prawny